

Marika Ritakallio

YRITYSMUODON MUUTOS:
TOIMINIMESTÄ OSAKEYHTIÖKSI
CASE-YRITYKSESSÄ

Liiketalouden koulutusohjelma
Taloushallinnon suuntautumisvaihtoehto
2012

YRITYSMUODON MUUTOS: TOIMINIMESTÄ OSAKEYHTIÖKSI CASE-YRITYKSESSÄ

Ritakallio, Marika
Satakunnan ammattikorkeakoulu
Liiketalouden koulutusohjelma
Tammikuu 2012
Ohjaaja: Lehtonen, Suvi
Sivumäärä: 52
Liitteitä: 5

Asiasanat: Yksityinen elinkeinonharjoittaja, osakeyhtiö, yritysmuoto, yritysmuodon muutos, tuloverotus.

Opinnäytetyön aiheena oli yritysmuodon muuttaminen toiminimestä osakeyhtiöksi. Työn tavoitteena oli saada selville, onko yritysmuodon muuttaminen ajankohtaista case yrityksessä. Tavoitteena oli selvittää toiminimen ja osakeyhtiön yhtiöoikeudellisia ja verotuksellisia eroja. Lisäksi tutkittiin, minkälaisia vaikutuksia yritysmuodon muuttamisesta seuraisi. Tavoitteena oli antaa yrittäjälle lisätietoa muutoksesta sekä helpottaa päätöksentekoa.

Tutkimusmenetelmänä käytettiin laadullista tapaustutkimusta. Toimeksiantajana oli yksityinen elinkeinonharjoittaja, joka on suunnitellut yritysmuodon muuttamista osakeyhtiöksi. Liikesalaisuuksien vuoksi työssä ei mainita tietoja, joista toimeksiantajan tunnistaisi.

Opinnäytetyö etenee yritysmuodoista kohti yritysmuodon muutosta ja syventyy toiminimen muuttamiseen osakeyhtiöksi. Työn alussa on teoriaosuus, jossa keskitytään yksityisen elinkeinonharjoittajan ja osakeyhtiön vertailuun. Lisäksi lyhyesti on käyty läpi avoimen yhtiön sekä kommandiittiyhtiön ominaisuuksia. Teoriaosuudessa selvitetään myös muutosta käytännössä. Lopuksi empiirisessä osuudessa esitellään case-yrityksen verotusta yksityisen elinkeinonharjoittajan ja osakeyhtiön muodossa.

Tutkimuksessa havaittiin, ettei yritysmuodon muuttaminen ole tällä hetkellä kannattavaa verotuksellisesti. Lisäksi opinnäytetyössä on esitelty vuoden 2011 hallitusohjelman veromuutoksia. Työssä pohditaan, miten veromuutokset vaikuttaisivat yritysmuodon valintaan.

CHANGE IN THE FORM OF BUSINESS: FROM A SOLE TRADER INTO A PRIVATE LIMITED COMPANY

Ritakallio, Marika
Satakunta University of Applied Sciences
Degree Programme in Business Administration
January 2012
Supervisor: Lehtonen, Suvi
Number of pages: 52
Appendices: 5

Keywords: change in the form of business, form of business, income taxation, private limited company, sole trader

The topic of this thesis was the change in the form of business from a sole trader into a private limited company. The purpose was to find out whether a change in the form of business would be profitable for the case firm. The purpose was to clarify the differences between a private trader and a private limited company in terms of company laws and taxation. Additionally, I studied what kind of influence the change in the form of business would cause. The purpose was to give further information to the entrepreneur about the change and to help with decision-making.

The method of the study was a qualitative case research. The commissioner of the thesis was an entrepreneur who has thought about changing the form of business from a private trader into a private limited company. Further information about the commissioner is not given due to commercial secrets.

The thesis starts by introducing the forms of business. Then, the change in the form of business from a private trader into a private limited company is studied. At the beginning of the thesis, there is a theoretical part which focuses on comparing a sole trader and a private limited company. In addition, qualities of a general partnership and a limited partnership were dealt with briefly. In the theoretical part, the change is also examined in practice. Finally, the empirical section presents the taxation of the firm in both forms of business: as a private trader and as a private limited company.

The research shows that changing the form of business is not profitable from the point of view of income taxation at the moment. In addition, the thesis introduces the changes in taxation that were planned in the Government Program of the year 2011. The thesis studies how the changes in taxation would affect the choice of the form of business.

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	6
2	YRITYSMUODOT	7
3	TOIMINIMI	10
	3.1 Hallinto	10
	3.2 Verotus.....	10
	3.3 Varojen nosto	14
4	OSAKEYHTIÖ	14
	4.1 Hallinto	15
	4.2 Verotus.....	16
	4.3 Varojen nosto	20
5	TOIMINIMEN JA OSAKEYHTIÖN VERTAILUA	21
	5.1 Hallinto ja vastuu	21
	5.2 Tilinpäätös	22
	5.3 Verotus.....	22
	5.4 Oma pääoma	22
	5.5 Varojen nosto ja palkan maksaminen	23
	5.6 Varaukset	24
	5.7 Tappiot.....	25
6	YRITYSMUODON MUUTOS.....	27
	6.1 Jatkuvuus	28
	6.2 Identiteettisyys	29
	6.3 Jatkuvuuden ja identtisyuden katkeaminen	30
7	TOIMINIMI OSAKEYHTIÖKSI	30
	7.1 Osakeyhtiön perustaminen.....	32
	7.2 Apportti.....	34
	7.3 Velat ja vastuut	35
	7.4 Verotus.....	37
	7.4.1 Tuloverotus.....	39
	7.4.2 Tappiot	40
	7.4.3 Varainsiirtoverotus	40
	7.5 Vinkkejä muutokseen	41
8	VEROLASKELMAT	42
	8.1 Yksityisliikkeen verotus	42
	8.2 Osakeyhtiön verotus	43
	8.3 Hallitusohjelma 2011	44

9 TULOKSET	45
9.1 Osakeyhtiön hyödyt ja haitat	45
9.2 Verotuksellinen näkökulma	47
10 JOHTOPÄÄTÖKSET JA YHTEENVETO	47
LÄHTEET	49
LIITTEET	

1 JOHDANTO

Yritysmuodolla on huomattava merkitys yrityksen päivittäiseen toimintaan. Yksinkertaisin tapa harjoittaa yritystoimintaa on toimia yksityisenä elinkeinoharjoittajana, joten usein aloittavat yrittäjät valitsevat yritysmuodoksi toiminimen. Toiminnan laajentuessa ja kehittyessä saattavat kuitenkin erilaiset yritysjärjestelyt tulla ajankohtaisiksi, ja osakeyhtiön tarjoamat mahdollisuudet saattavat alkaa houkuttaa liiketoimintaa toiminimenä harjoittavaa yrittäjää. Yritysmuodon muuttamista voivat edellyttää myös esimerkiksi kilpailutilanne sekä yrityksen omistusrakenne. Toisaalta osakeyhtiö on esimerkiksi hallinnollisesti raskaampi kuin toiminimi. Yritysmuodon muutoksesta saattaa myös koitua erilaisia veroseuraamuksia yhtiölle ja yrittäjälle. Ennen yritysmuodon muuttamista onkin erittäin tärkeää vertailla eri vaihtoehtoja tarkoin.

Opinnäytetyöllä halutaan selvittää, onko yritysmuodon muutos toiminimestä osakeyhtiöksi ajankohtainen toimeksiantajayrityksessä. Tarkoituksena on selvittää muutoksen hyötyjä, mutta toisaalta myös mahdollisia haittoja.

Tavoitteena on vastata opinnäytetyöllä seuraaviin kysymyksiin:

- Miten toiminimi ja osakeyhtiö eroavat toisistaan?
- Miten toiminimen ja osakeyhtiön verotus tapahtuu?
- Mitä hyötyä tai haittaa yritysmuodon muuttamisesta olisi?
- Miten toiminta ja käytännön hallinnointi muuttuisivat?
- Millainen yritysmuodon muutos on käytännössä?

Opinnäytetyön toimeksiantajana on toiminimenä liiketoimintaa harjoittava yritys. Yritys on toiminut hieman yli viiden vuoden ajan. Toiminnan laajennuttua osakeyhtiömuoto on alkanut kiinnostaa yrittäjää. Tavoitteena on antaa lisätietoa muutoksesta yrittäjälle sekä selvittää tarvittavat asiakirjat mahdollista muutosta varten. Opinnäytetyössä keskitytään toiminimen ja osakeyhtiön vertailuun, ja muut yhtiömuodot esitellään vain lyhyesti. Yrittäjän toiveen mukaisesti opinnäytetyö tehdään nimettömänä ja osa työstä on salattu liikesalaisuuksien vuoksi.

Yritysmuodoista tulee ottaa tarkoin selvää ennen toimintamuodon muuttamista. Muutosta tulee lisäksi pohtia eri näkökulmista. Opinnäytetyön tutkimuksesta on hyötyä yrittäjälle, sillä opinnäytetyössä selvitetään muutoksen seurauksia. Toimeksiantajan lisäksi myös muut yrittäjät saavat tutkimuksesta tukea päätöksenteolleen.

Tutkimusmenetelmät jaotellaan kvantitatiivisiin ja kvalitatiivisiin menetelmiin. Kvantitatiivisessa eli määrällisessä mittaamisessa tietoa kerätään esimerkiksi kyselylomakkeen avulla. Tieto kerätään ennalta määrätyillä kysymyksillä ja niihin vastataan numeerisesti. Tutkimusmenetelmänä tässä opinnäytetyössä käytetään laadullista eli kvalitatiivista menetelmää. Kvalitatiivisessa menetelmässä laadullinen tieto muodostuu tilanteiden yksityiskohtaisesta kuvaamisesta. Kvalitatiivisella menetelmällä voidaan lisäksi tarkkailla tapahtumia, ihmisiä ja käyttäytymistä. Laadullisen menetelmän avulla selvitetään mitä on tapahtumassa ja lopuksi vahvistetaan saadun johtopäätökset. Tutkimuslajiltaan opinnäytetyö on tapaus- eli casetutkimus. (Koskinen, Alasuutari & Peltonen 2005, 30-31.)

Yleisesti opinnäytetyö etenee yritysmuodoista kohti yritysmuodon muutosta ja syvenyy toiminimen muuttamiseen osakeyhtiöksi. Luvussa kaksi esitellään yritystoimintaa ja yritysmuotoja yleisesti. Kolmannessa ja neljännessä luvussa syvennytään yritysmuodoista toiminimeen ja osakeyhtiöön tarkemmin, ja näiden kahden välisiä eroavaisuuksia vertaillaan luvussa viisi. Luku 6 käsittelee yritysmuodon muutosta yleisesti, minkä jälkeen tarkastellaan erityisesti toiminimen muuttamista osakeyhtiöksi. Luvussa 8 tarkastellaan yritysmuodon muutosta verotuksellisesta näkökulmasta ja esitellään verolaskelmia. Lopussa kootaan tärkeimmät seikat yhteen ja tehdään johtopäätöksiä yritysmuodon muuttamisesta.

2 YRITYSMUODOT

Yritystoimintaa voidaan harjoittaa luonnollisena henkilönä, liikkeen- tai ammatinharjoittajana tai yhteisömuodossa. Yleisimpiä yhteisömuotoja ovat henkilöyhtiöt eli avoimet yhtiöt ja kommandiittiyhtiöt sekä osakeyhtiöt. Yritystoimintaa voidaan harjoittaa lisäksi osuuskuntana. (Leppiniemi 2008, 11.)

Avoim yhtiö syntyy, kun yksi tai useampi yhtiömies sopii elinkeinon harjoittamisesta yhtiösopimuksella. Avoimen yhtiön pääoma muodostuu yhtiömiesten sijoittamista panoksista, jotka voivat olla erisuuruisia ja -laajuisia. Osakas voi sijoittaa yritykseen rahaa, tavaraa tai oman työpanoksensa. Yhtiö perustuu yhtiömiesten keskinäiseen luottamukseen, joten avoimen yhtiön jokaisella yhtiömiehellä on oikeus päättää itsenäisesti yhtiötä koskevista asioista. Yhtiömiehet ovat vastuussa veloista koko omaisuudellaan. Avoimessa yhtiössä yksityiskäyttö ja palkanmaksu yhtiömiehelle ovat sallittuja. (Suomen Yrittäjät 2009a.)

Kommandiittiyhtiö on avoimen yhtiön tavoin myös henkilöyhtiö. Se perustetaan kirjallisella yhtiösopimuksella, jonka allekirjoittavat kaikki osakkaat. Kommandiittiyhtiön yhtiömiehiä ovat varsinaiset sekä äänettömät yhtiömiehet. Vastuunalainen yhtiömies voi sijoittaa yritykseen panoksena rahaa, tavaraa tai työpanoksen. Äänetön yhtiömies on mukana yhtiössä vain rahanarvoisella omaisuudellaan. Kommandiittiyhtiön varsinaiset yhtiömiehet toimivat samoin oikeuksin ja velvollisuuksin kuin avoimen yhtiö yhtiömiehetkin. Vastuunalaiset yhtiömiehet ovat vastuussa yhtiön veloista koko omaisuudellaan. Äänetön yhtiömies taas sijoittaa vain rahanarvoisen panoksen ja saa sille tuoton. Äänetön yhtiömies ei voi osallistua yhtiön toimiin, eikä hän ole vastuussa yhtiön sitoumuksista. Kommandiittiyhtiössä yksityiskäyttö ja palkanmaksu ovat sallittuja keinoja jakaa yhtiöön kertynyttä varallisuutta. (Suomen Yrittäjät 2009b.)

Osuuskunta on yhteisö, jonka omistavat sen jäsenet. Jäsenmäärää tai osuuspääomaa ei ole ennalta määrätty. Osuuskunnan tarkoituksena on jäsentensä taloudenpidon tai elinkeinon tukemiseksi harjoittaa taloudellista toimintaa niin, että jäsenet käyttävät hyväkseen osuuskunnan tarjoamia palveluita. Osuuskunnan tarkoituksena voi olla myös aatteellisen tarkoituksen toteuttaminen. (Patentti- ja rekisterihallitus 2011a.) Osuuskunnan voi perustaa vähintään kolme jäsentä, ja perustamista varten osuuskunnan tulee laatia perustamiskirja sekä säännöt. Jäsenet ovat vastuussa yrityksen sitoumuksista vain sijoituksellaan ja yritystä edustaa osuuskunnan hallitus. Jäsenille voidaan maksaa palkkaa tehdystä työstä tai varallisuutta voidaan jakaa myös korkona sekä ylijäämäpalautuksena. (Suomen Yrittäjät 2008a.)

Yritystoimintaa aloitettaessa useat eri tekijät vaikuttavat yritysmuodon valintaan. Muun muassa toiminnan luonne ja laajuus, riski, haluttu varojen käyttö ja hallinnon yksinkertaisuus vaikuttavat yritysmuodon valintaan. Myös verotus tuo oman näkökulmansa valintaan, sillä osakeyhtiömuodossa toimittaessa voi yrittäjän kokonaisve-roaste olla muita yritysmuotoja edullisempi etenkin silloin, kun osa toiminnan voit-tovaroista jätetään yhtiöön eikä niitä nosteta heti osinkona. Kun toiminnan tavoitteen on kasvaa ja osa voittovaroista on mahdollista jättää yhtiöön, on myös edullista perustaa toimintaa varten osakeyhtiö. Jos toiminnasta syntyneitä varoja tarvitsee nos-taa yrittäjän elämistä varten, voi henkilöyhtiö tai toiminimi olla paitsi edullisempi vaihtoehto, myös helpompi hallinnoida. (Honkamäki & Pennanen 2010, 29–30.) Taulukkoon 1 on koottu yhteen eri yritysmuotojen eroavaisuuksia. Yritysmuodot ovat hyvin erilaisia, joten oikean yritysmuodon valinta tulee tehdä huolella ja tule-vaaisuutta silmällä pitäen.

Taulukko 1. Eri yritysmuodot. (Suojanen, Savolainen & Vanhanen 2008, 210.)

	Yksityis-yritys (Tmi)	Avoin yhtiö	Kommandiitti-yhtiö	Osakeyhtiö	Osuuskunta
Omistajien lukumäärä	Yksi	Vähintään kaksi	Vähintään yksi vastuunalainen ja yksi äänetön yhtiömies	Vähintään yksi	Vähintään kolme
Perustamisasiakirjat	-	Yhtiösopimus	Yhtiösopimus	Perustamis-kirja ja yhtiöjärjes-tys	Perustamis-kirja ja säännöt
Vastuu yrityksen sitoumuksista	Koko omaisuudel-laan	Koko omaisuudel-laan yhteis-vastuullisesti	Vastuunalainen kuten avoimes-sa yhtiössä, äänetön yhtiö-panoksellaan	Sijoituksel-laan	Sijoituksel-laan (voi olla lisämaksu-velvollisuus)
Yrityksen edustamis-oikeus	Omistaja	Kukin yhtiömies yksin erikseen	Kukin vastuunalainen yhtiömies yksin erikseen	Hallitus	Hallitus
Pääoman ottaminen	Yksityiskäyttö	Yksityiskäyttö, palkka	Yksityiskäyttö, palkka, äänettömälle voitto-osuus	Palkka, osinko	Palkka, korko, yli-jäämän-palautus

3 TOIMINIMI

Yksinkertaisin tapa harjoittaa yritystoimintaa on toimia yksityisenä elinkeinoharjoittajana eli liikkeen- tai ammatinharjoittajana. Yksityisliikkeessä eli toiminimessä on kysymys luonnollisen henkilön harjoittamasta toiminnasta sekä hänen varoistaan ja veloistaan. Yksityinen liike tai ammatti ei ole erillinen oikeushenkilö, vaan kysymys on yksittäisen henkilön, yrittäjän tai yrittäjäpuolisoiden toiminnasta. (Kukkonen 2010, 11.)

Toiminimen perustaminen on helppoa ja yksinkertaista, sillä yksityisen toiminimen perustamiseen ei tarvita erillisiä perustamisasiakirjoja (Taulukko 1). Kaupparekisterimerkintä tulee tehdä, mikäli yrityksessä työskentelee muitakin kuin perheenjäseniä, yrityksellä on erilliset liiketilat tai yrityksen toiminta on luvanvaraista. Kaupparekisterimerkinnällä yrityksen tiedoista tulee julkisia, ja se samalla suojaa yrityksen toiminimen. Perustamista helpottaa myös se, ettei toiminimelle ole määritelty erillistä vähimmäisalkupääomaa. (Yritys-Suomen www-sivut 2011.)

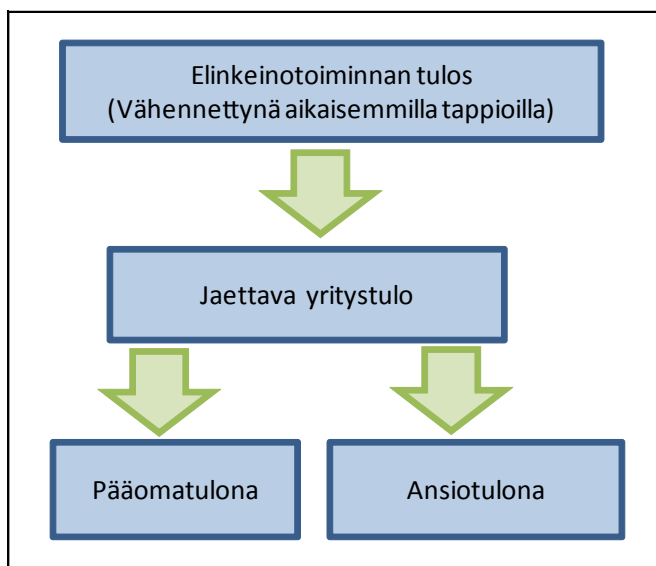
3.1 Hallinto

Liikkeen- ja ammatinharjoittaja omistaa henkilökohtaisesti liikkeensä tai ammattiinsa kuuluvan omaisuuden ja vastaa veloista henkilökohtaisesti. Kirjanpito- ja verolainsäädäntö edellyttävät, että yksityisliikkeen varat ja velat pidetään erillään liikkeenharjoittajan yksityisistä varoista ja veloista. Liikkeenharjoittaja tekee yksityisliikettään koskevat päätökset itsenäisesti. Hän on vastuussa sitoumuksistaan riippumatta siitä, onko sitoumukset tehty yritystoiminnassa tai yksityishenkilönä. Liikkeenharjoittaja saa itselleen yrityksen tuottaman voiton, mutta toisaalta joutuu myös itse kantamaan yrityksen tappion. (Ukkola & Vilppula 2004, 17.)

3.2 Verotus

Jaettava yritystulo saadaan, kun elinkeinotoiminnan tuotoista vähennetään elinkeinotoiminnan kulut ja tuloksesta vähennetään mahdolliset aikaisempien vuosien tappiot

(Kuva 1). Yksityisliikkeen kohdalla jaettava yritystulo jaetaan elinkeinonharjoittajan pääoma- ja ansiotuloksi. (Verohallinto 2011a.)

Kuva 1. Ammatin- ja liikkeenharjoittajan yritystulo.

Verotuksessa ensin määritellään pääomatulo-osuus. Yrittäjän pääomatuloa on 20 prosentin vuotuinen tuotto edellisen vuoden nettovarallisuudesta. Yrittäjä voi itse valita myös 10 % pääomatulo-osuuden tai ottaa kaiken tulon ansiotulona eli valita 0 % pääomatulo-osuuden. Pääomatulosta maksetaan veroa vain valtiolle 28 %:n mukaan vuonna 2011. (Verohallinto 2011a.) Jos yrityksen oma pääoma on nolla tai negatiivinen, yritystulo verotetaan kokonaan ansiotulona (Koponen 2010, 195).

Luonnollisen henkilön verotettava pääomatulo lasketaan seuraavasti (Tomperi 2007b, 25.):

<p>Veronalaiset pääomatulot</p> <ul style="list-style-type: none"> – Tulon hankkimisesta ja säilyttämisestä johtuneet menot = Puhdas pääomatulo + Pääomatuloksi luettava verovuonna nostettu osakaslaina – Pääomatuloksi luetusta osakaslainasta verovuonna takaisin maksettu määrä – Pääomatuloista vähennettävä tulolähteen tappio – Asunto- ja opintovelkojen sekä veronalaisen tulon hankkimisesta johtuneiden velkojen korot. Jos korko johtuu osinkotulon hankkimisesta, se saadaan kuitenkin vähentää, vaikka osinko olisi verovapaata tuloa. = Verovuoden pääomatulo – Pääomatuloista vähennettävä pääomatulolajin tappio = Verotettava pääomatulo

Nettovarallisuus on elinkeinotoiminnan varat vähennettyinä veloilla. Varoihin luetaan esimerkiksi myytävien tuotteiden varasto, omistettu liiketila, kiinteistö ja rakennukset. Yksityisliikkeessä varoihin lisätään vielä 30 % maksetuista ennakonpidätyksen alaisista palkoista. Yritystulosta vähennetään pääomatulo-osuus ja loput verotetaan yrittäjän ansiotulona. Ansiotulo-osuus lisätään yrittäjän muihin ansiotuloihin, kuten palkkatuloihin, ja verotetaan valtion veron osalta progressiivisesti. (Verohallinto 2011a.)

Luonnollisen henkilön verotettava ansiotulo saadaan, kun veronalaisista ansiotuloista vähennetään tulonhankkimisesta ja säilyttämisestä johtuneet menot sekä muut lain sallimat yleiset ja sosiaaliset vähennykset. Ansiotuloista maksetaan veroa sekä valtiolle, kunnalle sekä seurakunnalle. (Tomperi 2007b, 28.)

Ansiotulosta valtiolle suoritettava vero määräytyy progressiivisen tuloveroasteikon mukaan. Mitä suuremmat ansiotulot, sitä isommalla veroprosentilla maksetaan veroja. Valtion tuloveroasteikko muuttuu vuosittain (Taulukko 2). Taulukosta huomataan, että tietyn rajan alittavista tuloista ei tarvitse maksaa veroja. Vuonna 2011 tämä raja on 15 600 euroa. (Veronmaksajat 2011.)

Taulukko 2. Valtion tuloveroasteikko 2011.

Verotettava ansiotulo, euroa	Vero alarajan kohdalla, euroa	Vero alarajan ylittävistä tulon osasta, %
15 600 - 23 200	8	6,5
23 200 - 37 800	502	17,5
37 800 - 68 200	3 057	21,5
68 200 -	9 593	30,0

Kunnallisvero on suhteellinen, ja sen määrä saadaan laskemalla kunnallisveroprosentin mukainen osuus kunnallisverotusta varten vahvistetusta verotettavasta tulosta. Jokainen kunta vahvistaa oman veroprosenttinsa. (Tomperi 2007b, 28.)

Myös kirkollisveron määrä lasketaan kunnallisverotuksen verotettavan tulon perusteella. Kirkkovaltuusto vahvistaa veroprosentin suuruuden. (Tomperi 2007b, 28.)

Ansiotulojen perusteella määräytyy lisäksi sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksu Kansaneläkelaitokselle. Sairausvakuutusta varten peritään palkkatuloista ja yrittäjien tötuloista päivärahamaksua. (Tomperi 2007b, 28.)

Esimerkki

Toiminimen verotettava tulo on 18 000 euroa. Varat olivat verovuotta edeltäneen verovuoden päättyessä 35 000 euroa ja velat 20 000 euroa. Tilikauden päättymistä edeltäneiden 12 kuukauden aikana on maksettu palkkoja 30 000 euroa. Taulukon 3 mukaan pääomatulo-osuuden laskentaperusteeksi saadaan 24 000 euroa. Taulukosta selviää myös tulo-osuudet, jos verovelvollinen vaatisikin pääomatulo-osuuden laske- mista esimerkiksi 10 % mukaan tai kokonaan ansiotulona. (Tomperi 2007a, 187.)

Taulukko 3. Pääomatulo-osuuden laskentaperuste

Varat	35 000
- Velat	20 000
<hr/>	<hr/>
Nettovarallisuus	15 000
+ 30 % palkoista	9 000
<hr/>	<hr/>
Pääomatulo-osuuden laskentaperuste	24 000

Verotettava tulo 18 000 euroa jakautuu pääoma- ja ansiotuloksi.

- Pääomatuloa 20 % 24 000 eurosta 4 800
- Ansiotuloa loput 13 200

Verovelvollinen voisi vaatia pääomatulo-osuudeksi myös 10 %.

- Pääomatuloa 10 % 24 000 eurosta 2 400
- Ansiotuloa loput 15 600

Verotettava tulo voidaan vaatia myös kokonaan ansiotulona verotettavaksi.

Luonnollinen henkilö voi siirtää elinkeinotoiminnan verovuoden tappion vähennettäväksi pääomatuloistaan. Tappion vähentämistä pääomatuloista vaaditaan veroilmoituksella. Jos tappion vähentämistä pääomatuloista ei vaadita, tappio vahvistetaan elinkeinotoiminnan tappioksi. Tappio voidaan vähentää pääomatuloista joko osittain tai kokonaan. Ellei henkilöllä ole pääomatuloja, syntyy pääomatulolajin alijäämä,

josta pääomatuloveroprosentin suuruinen osa vähennetään alijäämähyvityksenä ansiotuloista. (Koponen 2010, 201.)

Jos elinkeinotoiminta on todennäköisesti tulevaisuudessa voitollista, tappio kannattaa jättää elinkeinotoiminnan tulolähteen tappioksi. Tällöin tappiota voi hyödyntää pääomatulojen verokantaa korkeammalla verokannalla. Jos on todennäköistä, että elinkeinotoiminta ei tuota juurikaan tuloa tulevaisuudessa, tappiota ei kannata jättää elinkeinotoiminnan tappioksi. Tällöin ei välttämättä synny riittävästi tuloa tappion vähentämiseen. (Koponen 2010, 201.)

3.3 Varojen nosto

Elinkeinon- tai ammatinharjoittaja voi ottaa ammattiin kuuluvia varoja elinkeinotoiminnasta omaan käyttöönsä yksityisottona. Siirtohintana on omaisuuden alkuperäinen hankintahinta tai sitä alempi todennäköinen luovutushinta. Jos tavaran alkuperäinen hankintahinta on korkeampi kuin todennäköinen luovutushinta ja tavarasta on tehty poistoja niin, että jäännösarvo on alempi kuin todennäköinen luovutushinta, yksityisotot kasvattavat yrityksen tuloa niiden poistojen osalta, jotka ovat alentaneet tavaran jäännösarvon alle tavaran todennäköisen luovutushinnan. Yksityiskäyttöönottoa koskeva sääntö ei johda arvonnousun tuloutumiseen, vaan ennen aikaisten kulukirjausten tuloutumiseen. Jos hyödykkeen arvo on laskenut, tuloutusta ei tältä osin tapahdu, sillä käypää arvoa vastaavaa todennäköistä luovutushintaa sovelletaan verovelvollisen eduksi, kun se on hyödykkeen alkuperäistä hankintamenoa alempi. Yksityisottona pidetään myös omaisuuden siirtoa yksityistalouteen, kun yksityisen liikkeen toiminta loppuu. (Koponen 2010, 109-111.)

4 OSAKEYHTIÖ

Osakeyhtiön perustajia voi olla yksi tai useampia, ja osakkaiksi kelpaavat niin luonnolliset henkilöt kuin oikeushenkilötkin. Osakeyhtiön osakepääoman on oltava vähintään 2 500 euroa, mikäli kyseessä on yksityinen osakeyhtiö. Julkisen osakeyhtiön osakepääoman tulee olla vähintään 80 000 euroa. Osakkeenomistajat eivät osa-

kasasemansa nojalla ole vastuussa yhtiön sitoumuksista, vaan riski rajoittuu ainoastaan yhtiöön sijoitettuihin varoihin. (Yritys-Suomen www-sivut 2011.)

4.1 Hallinto

Osakeyhtiön ylin päättävä elin on yhtiökokous, jossa osakkeenomistajat käyttävät päätösvaltaansa. Varsinainen yhtiökokous on pidettävä viimeistään kuuden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. Yhtiökokouksessa käsiteltäviä asioita ovat muun muassa tilinpäätöksen vahvistaminen, voiton käyttö, johdon vastuuvapaus sekä hallituksen jäsenten ja tilintarkastajan valinta. Asiat ratkaistaan lähtökohtaisesti enemmistöpäätöksellä eli päätökseksi tulee se ehdotus, jota kannattaa yli puolet annetuista äänistä. Yhtiökokouksen kutsuu koolle hallitus. (Suomen Yrittäjät 2008b.)

Juoksevaa toimintaa koskevat päätökset osakeyhtiössä tekee yhtiön hallitus, joka on yhtiökokouksen lisäksi pakollinen osakeyhtiön toimielin (Leppiniemi 2008, 19). Yhtiöllä on aina oltava hallitus, joka huolehtii hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallitukseen on valittava yhdestä viiteen varsinaista jäsentä, jollei yhtiöjärjestyksessä toisin määrätä. Jos hallituksessa on vähemmän kuin kolme jäsentä, hallituksessa on oltava vähintään yksi varajäsen. Osakeyhtiön yhtiökokous valitsee hallituksen. Hallituksen päätökseksi tulee enemmistön mielipide, jollei yhtiöjärjestyksessä edellytetä määräenemmistöä. Määräenemmistöpäätöksessä vaaditaan kaksi kolmasosaa annetuista äänistä. Hallitus on päätösvaltainen, kun paikalla on yli puolet jäsenistä, ellei yhtiöjärjestyksessä toisin määrätä. Hallituksen kutsuu koolle puheenjohtaja. (Suomen Yrittäjät 2008b.)

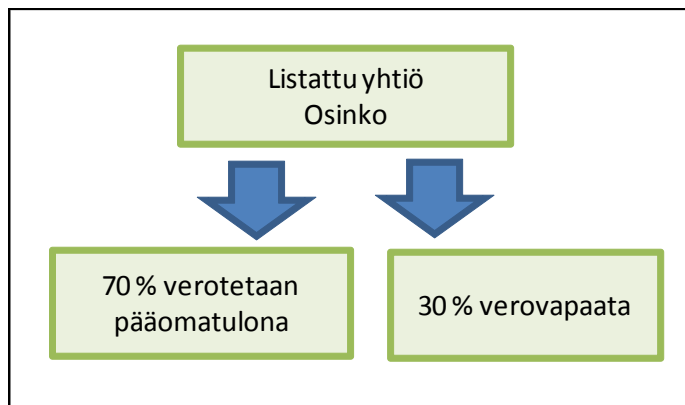
Hallitus valitsee osakeyhtiölle toimitusjohtajan, mikä ei kuitenkaan ole pakollista. Mikäli toimitusjohtaja valitaan, hänen hoidettavakseen tulee yhtiön juoksevan hallinnon hoitaminen hallituksen ohjeiden ja määräysten mukaan. Toimitusjohtaja vastaa yhtiön kirjanpidon lainmukaisuudesta ja varainhoidon luotettavuudesta. (Suomen Yrittäjät 2008b.)

4.2 Verotus

Osakeyhtiö on itsenäinen verovelvollinen ja verotettava tulo lasketaan elinkeinotoiminnan veronalaisten tulojen ja vähennyskelpoisten menojen erotuksena. Tulosta maksetaan veroa nykyisen 26 %:n verokannan mukaan. Vuodesta 2012 eteenpäin veroa maksetaan 24,5 % Hallituksen esityksen mukaan (Hallituksen esitys 2011). Osakeyhtiöllä voi olla kolme eri tulolähdettä, joita ovat elinkeinotulolähde, maataloustulolähde ja henkilökohtainen tulolähde. Kunkin tulolähteen verotettava tulo lasketaan erikseen vähentämällä verovuoden tulosta saman tulolähteen tappiot, jotka ovat vahvistettu aikaisempina vuosina. Eri tulolähteiden verotettavat tulot lasketaan yhteen ja yhteismäärään kohdistetaan yhteisön tulovero. (Verohallinto 2011b.)

Osakeyhtiön tilikauden tappio vähentää vapaan oman pääoman määrää. Yhtiön elinkeinotoiminnan tappio on vähennettävissä elinkeinotoiminnan tuloksesta kymmenen vuoden ajan sitä mukaa kuin veronalaista tulosta syntyy. Tappiot vähennetään siinä järjestyksessä kuin ne ovat syntyneetkin. Jos yrityksellä on myös muita tulolähteitä, näiden voitosta tulee maksaa vero elinkeinolähteen tappiosta huolimatta. (Taloussanomien 2002.)

Osakkaan saamiin osinkoihin kohdistuu osittainen kahdenkertainen verotus. Luonnollisten henkilöiden saamat osingot jaetaan listatuista ja listaamattomista yhtiöistä saatuihin osinkoihin. Listatuista yhtiöistä saatuja osinkoja käsitellään pääomatuloina (Kuva 2). Yksityishenkilön julkisesti noteeratulta yhtiöltä saamasta osingosta 70 prosenttia on veronalaista pääomatuloa ja loput 30 prosenttia verovapaata tuloa. Pääomatulosta maksetaan veroa 28 prosenttia vuonna 2011. (Koponen 2010, 213-220.) Hallituksen esityksessä pääomatuloveroa suunnitellaan korotettavaksi 30 prosenttiin, ja mikäli pääomatulot ylittävät 50 000 euron rajan, veroa maksetaan ylittävältä osalta 32 prosenttia (Hallituksen esitys 2011).

Kuva 2. Osinko listatusta osakeyhtiöstä.

Kokonaisuutena tarkasteltuna listaamattomasta osakeyhtiössä syntyvän elinkeinotulon jakaminen verovapaaksi tuloksi ja veronalaiseksi tuloksi jakautuu kolmeen vaiheeseen:

1. yhtiön tulon ja osakkaan osingon muodostuminen
2. tämän tulon jakoperusteen määrittäminen ja
3. osingon jakaminen verovapaaseen osaan, pääomatulo-osaan ja ansiotulo-osaan laskentaperusteen, laskentakorkokannan ja verovapaan määrän maksimin nojalla. (Kukkonen 2010, 174.)

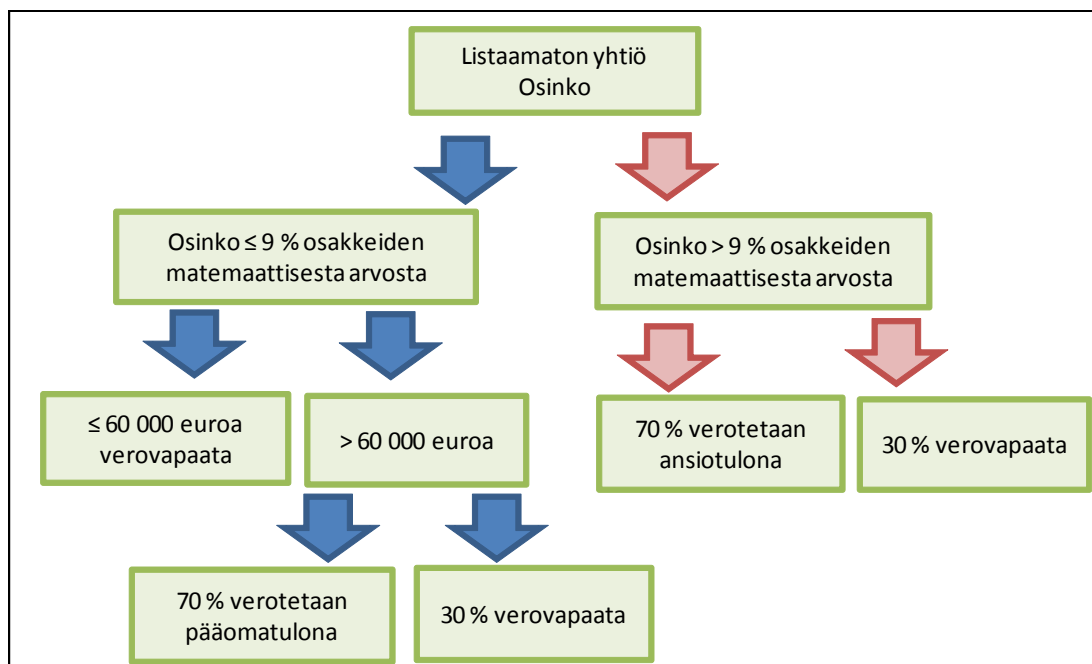
Listaamattomista yhtiöistä saatu osinko voi olla kokonaan verovapaata tai osinko voi tulla jaetuksi verovapaaksi tuloksi, pääomatuloksi ja ansiotuloksi (Kuva 3). Muusta kun julkisesti noteeratusta yhtiöstä saadun osingon verotukseen vaikuttaa osakkeiden matemaattinen arvo. (Koponen 2010, 213-220.)

Matemaattinen arvo määritellään edeltävän vuoden tilinpäätöksen mukaisen tarkistetun nettovarallisuuden avulla. Nettovarallisuus saadaan vähentämällä osakeyhtiön varoista velat. Laskelmaan otetaan osakeyhtiön osalta kaikki varat ja velat riippumatta siitä, kuuluvatko ne elinkeinotoiminnan tulolähteeseen vai ei tai ovatko ne veronalaisia tai verovapaita. Matemaattinen arvo lasketaan jakamalla tarkistetun nettovarallisuuden määrä yhtiön ulkona olevien osakkeiden lukumäärällä. Lukumäärään ei oteta huomioon yhtiön hankkimia omia osakkeita. Matemaattisen arvon laskentaa havainnollistetaan kaaviolla 1. (Kukkonen 2010, 174-175.)

Kaavio 1. Osakkeen matemaattisen arvon laskenta.

<ul style="list-style-type: none"> + Varat – Velat – Vastaaviin kirjatut pitkävaikutteiset ja muut menot, joilla ei ole varallisuusarvoa – Erilaiset oikaisuerät + Käyttöomaisuusarvopapereiden ja -kiinteistöjen vertailuarvon ja poistamattoman hankintamenon erotus, jos positiivinen <hr/> <p>= Nettovarallisuus</p> <p>Matemaattinen arvo = Nettovarallisuus / ulkona olevat osakkeet</p>

Osinko on pääsäännön mukaan verovapaata tuloa yhdeksän prosentin vuotuista tuottoa vastaavaan määrään asti, kun osingonsaajana on yksityishenkilö tai kuolinpesä. Mikäli tällaisten osinkojen määrä vuodessa ylittää 90 000 euron rajan, ylittävistä osasta 70 prosenttia on pääomatuloa ja loput 30 prosenttia verovapaata tuloa. Vuodesta 2012 eteenpäin raja on 60 000 euroa Hallituksen esityksen mukaan. Mikäli osinkoa jaetaan enemmän kuin 9 prosenttia osakkeiden matemaattisesta arvosta, rajan ylittävä osa osingosta jakautuu verotuksessa kahteen eri osaan. Osingon rajan ylittävistä osasta 70 prosenttia on saajan ansiotulona verotettavaa tuloa ja 30 prosenttia verovapaata tuloa. Ansiotulo-osinko verotetaan progressiivisen valtionveroasteikon mukaan, ja ansiotulona verotettavasta osingosta peritään lisäksi kunnallisvero, sairausvakuutusmaksu sekä mahdollinen kirkollisvero. (Koponen 2010, 213-220; Hallituksen esitys 2011.) Osingon verotusta vuodesta 2012 eteenpäin on havainnollistettu kuvassa 3.

Kuva 3. Osinko listaamattomasta osakeyhtiöstä.

Esimerkki

Profit Oy on listaamaton yhtiö ja jakaa osakkailleen osinkoa 30 euroa osaketta kohti, jolloin kaikki osinko on taulukon 4 mukaan verovapaata. Jos taas osinkoa jaetaan 40 euroa osinkoa kohti, osa osingosta on verollista ansiotuloa ja osa verovapaata osakkaalle. (Tomperi 2007a, 191.)

Taulukko 4. Listaamattomasta yhtiöstä saadut osingot.

Profit Oy:n varat ovat 600 000 euroa ja velat 250 000 euroa.
Osakeyhtiön osakkeiden lukumäärä on 1 000 kappaletta.

Osakkeen matemaattinen arvo:

$$\frac{600\,000 - 250\,000}{1000} = 350 \text{ euroa}$$

Raimo omistaa 600 osaketta. Hänen osakkeiden matemaattinen arvo on tällöin 210 000 euroa. Verovapaata osinkoa Raimo voisi saada enintään 9 % 210 000 eurosta eli 18 900 euroa.

a) Yhtiö päättää jakaa osinkoa 30 euroa osaketta kohti.

Raimo saa osinkoa yhteensä 600 osaketta x 30,- = 18 000.

Koko osinko on verovapaata, sillä osingon määrä ei ole suurempi kuin 9 % Raimon osakkeiden matemaattisesta arvosta.

b) Yhtiö päättää jakaa osinkoa 40 euroa osaketta kohti.

Raimo saa osinkoa yhteensä 600 osaketta x 40,- = 24 000.

Tästä verovapaata on 9 % osakkeiden matemaattisesta arvosta eli 18 900 euroa.

Ylittävä osa on 5 100 euroa.

• Veronalaista ansiotuloa 70 % ylittävästä osasta	3 570
• Verovapaata loput	1 530

Raimon saamasta osingosta yhteensä:

Ansiotuloa	3 570
• Verovapaata tuloa (18 900 + 1 530)	20 430
• Osinko yhteensä	24 000

4.3 Varojen nosto

Yksityisotot eivät ole mahdollisia osakeyhtiössä, vaan omaisuus tulee siirtää kauppana, palkkana tai osinkona. Siirtoarvona on tällöin käypä markkinahinta. Yrityksen omaisuutta voidaan myös vuokrata osakkaalle. Omaisuuden käyttö voidaan järjestää lisäksi niin, että auton, asunnon tai muun omaisuuden käyttäminen on verotettavaa luontoisetua käyttäjälle. (Koponen 2010, 112.)

Palkka on vähennyskelpoinen meno yhtiölle ja veronalaista ansiotuloa osakkaalle. Palkanmaksu on kuitenkin kahdenkertaisen verotuksen piirissä, sillä työnantajan eli yhtiön on maksettava palkasta sosiaalikulut. Kulujen määrä riippuu työntekijän asemasta yhtiössä. Osakeyhtiön omistajayrittäjän ei ole pakko nostaa yhtiöstään ollenkaan palkkaa. Yrittäjä voi siis työskennellä ilman palkkaa ja nostaa tuloa jossakin muussa muodossa. Palkanmaksu edellyttää yhtiön ja osakkaan erillisyyttä. Verottaja ei välttämättä hyväksy yhtiötä omistajastaan erilliseksi vaan sivuuttaa sen veroidentiteetin. (Kukkonen 2010, 199.)

Palkan ja osingon lisäksi varoja voidaan nostaa yhtiöstä lainaamalla, jolloin puhutaan osakaslainasta. Lainan antamisen jälkeenkin osakeyhtiön tulisi säilyttää maksukykyisyytensä. Nostettuun osakaslainaan tulee liittyä takaisinmaksuvelvollisuus ja lainasta on annettava osakeyhtiölle vakuus. Nostettu osakaslaina, jota ei ole vuoden loppuun mennessä maksettu takaisin yhtiölle, on osakkaan pääomatuloa. Tästä maksetaan pääomatulooveroa 28 % vuonna 2011. Kohtuullisena korkona pidetään valtiovarainministeriön vahvistamaa peruskorkoa, joka on 1.1.2011 alkaen 1,5 %. Jos lainasta ei

peritä korkoa tai se on edellä mainittua käypää korkoa alempi, verotuksessa sovelletaan peitellyn osingonjaon säännöstä. Tällöin korko lisätään yhtiön tuloon ja katsotaan lisäksi osakkaan ansiotuloksi. (Yritys-Suomen www-sivut.)

Osakeyhtiön voitonjaon tulee perustua viimeksi päättyneeltä tilikaudelta vahvistettuun taseeseen. Ainoastaan taseesta ilmeneviä voitonjakokelpoisia varoja voidaan jakaa osinkona osakkeenomistajille. Osakeyhtiölain mukaan varoja ei saa jakaa, mikäli päätettäessä tiedetään yhtiön olevan maksukyvytön tai jaon aiheuttavan maksukyvyttömyyden. (Suomen Yrittäjät 2008b.)

Jos osakeyhtiö on maksanut osakkaalleen kohtuullista suuremman palkan, palkkion, vuokran, kauppahinnat tai muun hyvityksen, verotuksessa kohtuullisen ylittävä osa katsotaan peiteltyksi osingoksi. Peittelystä osingonjaosta saattaa olla kysymys, kun:

1. rahanarvoisten etujen siirtymisessä yleensä yhteisöltä osakkaalle on poikettu olennaisesti tavanomaisesta hintatasosta osakkaan hyväksi tai siten, että osakas on saanut yhteisöltä jotakin vastikkeetta
2. osingosta menevä vero vältetään hankkimalla tai lunastamalla omia osakkeita tai alentamalla osakepääomaa, vararahastoa tai ylikurssirahastoa. (Kukkonen 2010, 229-230.)

5 TOIMINIMEN JA OSAKEYHTIÖN VERTAILUA

5.1 Hallinto ja vastuu

Yksityinen elinkeinonharjoittaja tekee kaikki sitoumuksensa ja solmii sopimukset omalla nimellään. Hän on vastuussa sitoumuksista kaikella liikkeeseen kuuluvalla ja henkilökohtaisella omaisuudellaan. Osakeyhtiössä hallinto on monimutkaisempi, sillä toimielimiä ovat yhtiökokous, hallitus ja toimitusjohtaja. Ylintä päätösvaltaa käyttää yhtiökokous, jonka muodostavat osakkeenomistajat. (Suomen Yrittäjät 2008b.) Osakkeenomistajat eivät ole osakasasemansa nojalla vastuussa yhtiön sitoumuksista vaan riski rajoittuu yhtiöön sijoitettuihin varoihin (Leppiniemi 2008, 19).

5.2 Tilinpäätös

Toiminimen ei tarvitse toimittaa tilinpäätöstään kaupparekisteriin, mutta kaikkien osakeyhtiöiden on julkistettava tilinpäätöksensä toimittamalla jäljennös patenti- ja rekisterihallitukselle rekisteröitäväksi. Lisäksi tilintarkastuskertomus on liitettävä rekisteröitäväksi ilmoitettavaan tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen, jos kirjanpitovelvollisessa on suoritettava tilintarkastuslain mukainen tilintarkastus. (Leppiniemi 2008, 104.) Osakeyhtiö on siis huomattavasti julkisempi yritysmuoto kuin toiminimi. Julkisuus saattaa vaikuttaa monilla tavoin yrityksen ja sen sidosryhmien välille. Tilinpäätös ja toimintakertomus ovat tärkeitä yrityksen käyntikortteja, koska ne ovat laajasti saatavilla ja koska niitä koskeva sääntely yksityiskohtaisuudessaan luo edellytyksiä eri yritysten väliselle vertailukelpoisuudelle ja yrityksen eri tilikausien vertailtavuudelle. (Leppiniemi 2008, 166.)

5.3 Verotus

Yksityisliikkeen verotettava tulo verotetaan yrittäjän tulona, eikä toiminimeä veroteta erikseen. Yksityisliikkeestä saatu tulo jaetaan verolainsäädännön mukaisesti verotettavaksi yrittäjän ansiotulo-osuutena ja pääomatulo-osuutena. Osuuksien jako tehdään yrityksen nettovarallisuuden perusteella. (Leppiniemi 2008, 20.)

Osakeyhtiö taas on itsenäinen verovelvollinen ja veronalaisesta voitosta maksetaan veroa 26 prosentin suuruisen yhteisöverokannan mukaisesti. Vuodesta 2012 lähtien vero on 24,5 %. Lisäksi osakkeenomistajaa verotetaan saamastaan osingosta, joten verotus voi tältä osin muodostua kahdenkertaiseksi sekä osakeyhtiön että osakkeenomistajaan kohdistuvaksi. (Leppiniemi 2008, 21; Hallituksen esitys 2011.)

5.4 Oma pääoma

Yksityisen toiminimen osalta ei edellytetä oman pääoman sijoittamista yritykseen. Yksityisen osakeyhtiön osalta taas osakepääoman tulee olla vähintään 2 500 euroa. Vähintään tämä määrä tulee kertyä kaikilta osakkeenomistajilta yhteensä eikä toi-

minnan jatkuessa 2 500 euron vähimmäisosakepääomaa saa alittaa. (Leppiniemi 2008, 17.)

Yksityisliikkeen kohdalla ei ole estettä sille, että omaa pääomaa palautetaan enemmän kuin sitä on sijoitettu tai yritykseen on kertynyt esimerkiksi voittovaroina. Tällöin oma pääoma ilmoitetaan taseessa negatiivisena. Negatiivisella omalla pääomalla saattaa olla veroseuraamuksia. Se saattaa estää vieraan pääoman korkojen vähennys-oikeutta. Osakeyhtiöllä taas ei ole vastaavaa oman pääoman palauttamismahdollisuutta. Pääoman nostoissa osakeyhtiöstä on yleensä kysymys osakkeenomistajan velkaantumisesta yhtiölle, ellei yhtiökokous ole päättänyt varojen jaosta esimerkiksi osinkoina tai muina suorituksina vapaan oman pääoman rahastosta. (Leppiniemi 2008, 17-18.)

Negatiivinen oma pääoma aiheuttaa osakeyhtiössä lisäksi kaupparekisterimerkinnän. Ilmoitusvelvollisuutta kaupparekisteriin ei ole sidottu tilipäätöksen laatimisaikaan, vaan tilanteeseen, jossa yhtiön hallitus havaitsee tilanteen. Rekisteri-ilmoitus on siis tehtävä viipymättä. Osakepääoman menettämistä koskeva merkintä voidaan poistaa yhtiön tekemän rekisteri-ilmoituksen perusteella. Rekisteri-ilmoitukseen tulee liittää tase, josta ilmenee, että osakepääomasta on jäljellä yli puolet. Merkinnän poistamiseksi ei siis riitä, että oma pääoma on saatu positiiviseksi. (Leppiniemi 2008, 64.)

5.5 Varojen nosto ja palkan maksaminen

Myös varojen jakamisessa on eriäväisyyksiä toiminimen ja osakeyhtiön välillä. Palkan maksaminen itselle ei ole mahdollista toiminimessä, mutta varoja voidaan nostaa yksityisottoina. Osakeyhtiön varojen jakamista säännellään tarkoin osakeyhtiölaissa. Taseen vapaan oman pääoman puitteissa osingon jakaminen, palkan maksu ja muu oman pääoman palauttaminen on mahdollista säännöksiä ja muotomääräyksiä noudattaen. Ellei vapaata omaa pääomaa ole, varojen kanavointi yrittäjän yksityistalouden tapahtuu yleensä korvauksena osakkeenomistajan työsuorituksista yhtiön hyväksi eli palkkana. (Leppiniemi 2008, 18.)

Osakeyhtiö ja osakas voivat tehdä oikeustoimia keskenään, mutta samalla tulee olla myös tarkkana, ettei varojen jakoa katsota verotuksessa peiteltyksi osingoksi. Sopimusehtojen tulee olla liiketavan mukaisia ja arvostettu käypään arvoon. Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisussa KHO:2007:63 yksityisliike oli muutettu osakeyhtiöksi. Yksityisliikkeen oma pääoma oli ollut negatiivinen. Hallinto-oikeus katsoi yksityisotot peiteltyksi osingoksi. Oikaisulautakunnassa taas katsottiin, ettei peittelystä osingosta voi verottaa ilman veronkiertämisen tarkoitusta. Myös korkein hallinto-oikeus päätyi oikaisulautakunnan näkemykseen, sillä olosuhteet eivät antaneet aiheutta olettaa verovelvollisella olleen veronminimointisuunnitelmia. (Kukkonen 2010, 75-76.)

KHO:2007:63. A:n omistaman yksityisliikkeen yritysmuoto oli muutettu osakeyhtiöksi. Toiminimen oli ollut negatiivinen jo useamman vuoden. Hallinto-oikeus oli katsonut peiteltyksi osingoksin määrän, jolla toiminimen viimeisen tilikauden yksityisotot olivat ylittäneet tilikauden voiton. Korkein hallinto-oikeus kumosi päätöksen, sillä ei ilmennyt, että yksityisotot olisivat tapahtuneet juuri ennen yritysmuodon muutosta. Yksityisottojen määrä ei olennaisesti poikennut siitä, mitä yrityksestä oli aikaisempina vuosina nostettu. (Finlex:n www-sivut.)

5.6 Varaukset

Varaus tarkoittaa etukäteen tulovaikutteisesti kirjattua menoja. Varaukset voidaan vähentää kuluina verotuksessa vain, jos vastaavat kirjaukset on tehty myös kirjanpidossa. Kirjanpidon pakollisia varauksia ei kuitenkaan yleensä saa verotuksessa vähentää. Varauksia ovat toimintavaraukset, jälleenhankintavaraukset, takuuvaraus ja hinnanlaskuvaraus. (Koponen 2010, 67.)

Toimintavaraukset voivat tehdä vain liikkeen- ja ammatinharjoittajat sekä sellaiset henkilöyhtiöt, joiden osakkaina on vain luonnollisia henkilöitä. Osakeyhtiöt eivät siis pysty tekemään toimintavarauksia. Muut varaukset, kuten jälleenhankintavaraukset ja takuuvaraus, ovat mahdollisia myös osakeyhtiöissä. (Koponen 2010, 67; Honkamäki & Pennanen 2010, 343.)

Uuden toimintavarauksen ja aikaisempina tilikausina tehtyjen purkamattomien toimintavarausten yhteismäärä saa olla enintään 30 % tilikauden päättymistä edeltäneiden 12 kuukauden aikana maksettujen ennakonpidätyksenalaisten palkkojen määrästä. (Koponen 2010, 67.)

Varauspohja määritetään siis maksettujen ennakonpidätysten alaisten palkkojen määrän perusteella eikä suoriteperusteella. Jos palkkaan ei sisälly ennakonpidätysvelvollisuutta, palkkaa ei lueta varauspohjaan. Varauksen kasvattaminen edellyttää palkkasumman kasvamista, ja toisaalta taas palkkasumman pienetessä, joudutaan varaus- ta yleensä purkamaan. (Koponen 2010, 67.)

Toimintavarausta voi käyttää tulossuunnittelun keinona. Verovelvollinen voi hyvänä vuonna tehdä varauksen tai lisätä sitä maksimimäärään ja huonona vuotena purkaa sen tulosta parantaen. (Koponen 2010, 67.)

Liikkeen- tai ammatinharjoittajan toimintavaraus purkautuu eli tuloutuu, kun verovelvollinen lopettaa elinkeinotoimintansa tai kun elinkeinotoimintaa harjoitetaan yritysmuodon muutoksen jälkeen osakeyhtiömuodossa. Toimintavaraus on luettava sen verovuoden tuloksi, jona yritysmuodon muutos on tehty. (Tomperi 2007b, 133.)

5.7 Tappiot

Tappiot lasketaan, vahvistetaan ja vähennetään tulolähteittäin, joita yrityksessä voi olla useampia. Osakeyhtiön toiminnan tappio vahvistetaan yhtiön verotukseen ja vähennetään aina vain yhtiön tulevista tuloista samassa tulolähteessä, jossa tappio on vahvistettu. Osakas ei voi vähentää yhtiölle vahvistettuja tappioita omassa verotuksessaan. (Koponen 2010, 80-81.)

Elinkeinotoiminnan tappioiden vähentämisessä eniten vaihtoehtoja on liikkeen- ja ammatinharjoittajalla. Liikkeen- tai ammatinharjoittajan elinkeinotoiminnasta syntyneen tappion voi jättää elinkeinotoiminnan tulolähteen tappioksi ja vähentää seuraavien verovuosien elinkeinotoiminnan tuloksista. Elinkeinotoiminnan tappiot voidaan

vähentää seuraavien kymmenen vuoden aikana. Vaihtoehtoisesti tappiota voi hyödyntää joko liikkeen- tai ammatinharjoittajan tai puolison henkilökohtaisessa verotuksessa jo samana vuonna. Tappion voi myös jättää osittain elinkeinotoiminnan tappioksi ja hyödyntää muun osan henkilökohtaisessa verotuksessa. (Koponen 2010, 80-81.)

Taulukkoon 5 on koottu yhteen toiminimen ja osakeyhtiön eroja. Taulukosta huomataan, että käytäntöön vaikuttavia eroja on melko paljon, joten yrittäjän tulee pohtia yritysmuodon muutosta tarkoin. Yhtiömuodon valintaan vaikuttaa yleensä paljonkin yhtiön verotus ja varojen jako, mutta myös muita seikkoja tulee pohtia tarkoin. Omat tarpeet ja esimerkiksi päätöksenteon joustavuutta tulee miettiä muutosta suunniteltaessa. Osakeyhtiö tarjoaa yrittäjälle myös suojaa liiketoiminnan riskeiltä, sillä osakas ei ole itse henkilökohtaisesti vastuussa yhtiön velvoitteista.

Taulukko 5. Toiminimen ja osakeyhtiön vertailua.

	Yksityinen elinkeinonharjoittaja	Osakeyhtiö
Alkupääoma	Ei	Kyllä
Osakkaalla vastuu velvoitteista	Kyllä	Ei
Verotuksen erillisyyys	Ei	Kyllä
Verokanta	Ansiotuloa: progressiivinen/ Pääomatuloa: 28 % (Vuodesta 2012: 30 %, 50 000 euron ylittävältä osalta 32 %)	26 % (Vuodesta 2012: 24,5 %)
Yksityisotto	Kyllä	Ei
Palkanmaksu omistajalle	Ei	Kyllä
Toimintavaraus	Kyllä	Ei
Tappiot	Voidaan siirtää omistajalle	Vain yrityksessä
Oikeustoimet yrityksen ja yrittäjän välillä	Ei	Kyllä, käyvin hinnoin

6 YRITYSMUODON MUUTOS

Yritysmuodon tulisi olla oikeanlainen kussakin liiketoiminnan kehitysvaiheessa. Liiketoiminnan kasvaessa toimintaan sitoutuu enemmän pääomaa, toimintariskit lisääntyvät ja toiminnan tuotto kasvaa. Yritysmuodon oikealla valinnalla omistaja voi rajoittaa henkilökohtaista vastuutaan järkevän suuruiseksi, koska omistajien vastuu on säännelty erilaisilla eri yritysmuodoissa. Toiminnan kasvaessa siirrytään monimutkaisempiin yritysmuotoihin. Toiminnan laajuuden ja tuloksen kasvaessa on luontevaa siirtyä osakeyhtiömuotoon, sillä osakeyhtiö on itsenäinen verovelvollinen ja tarjoaa osakkailleen muun muassa mahdollisuuden päättää itse, milloin he nostavat yhtiöstä palkkaa tai osinkoa. Yritysmuodon muutos on käsite tapahtumille, joissa yrityksen toimintamuotoa muutetaan. Osa muutoksista merkitsee sitä, että vain oikeudellinen muoto muuttuu, mutta oikeussubjektius säilyy samana. Osassa muutoksista myös oikeussubjektius vaihtuu toiseksi. (Immonen 2006, 371; Järvenoja 2007, 24.)

Muutosta suunniteltaessa on keskeisten liiketoiminnallisten ja –taloudellisten kysymysten ohella selvitettävä sekä vero- että yhtiölainsäädännön vaatimukset. Suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota seuraaviin veroseuraamuksiin:

1. Aiheutuuko muodonmuutoksesta veronalaista tuloa eli purkautuvatko poistot veronalaiseen tuloon?
2. Mistä ajankohdasta omistajien katsotaan omistaneen uuden yritysmuodon osuudet tai osakkeet?
3. Aiheutuuko muutoksesta arvolisä- tai varainsiirtoveroseuraamuksia?
4. Siirtyvätkö vahvistetut tappiot uudelle yritykselle?
5. Onko riskiä uuden yritysmuodon sivuuttamisesta?
6. Voidaanko muutoksen yhteydessä siirtää yritysvarallisuutta omistajille?

(Järvenoja 2007, 493-494.)

Toimintamuodon muutoksia koskevat säännökset on kirjattu tuloverolain 24 §:ään. Sen mukaan yritysmuodon muutoksessa olennaista on identiteettisyyden ja jatkuvuudenperiaate. (Honkamäki & Pennanen 2010, 336.) Kun muutos toteutetaan tuloverolain säännösten mukaan, tuloveroseuraamuksia ei synny (Ukkola & Vilppula 2004, 139).

6.1 Jatkuvuus

Tuloverolain 24 § mukaan yritysmuotoa muuttaessa yhtymän ei katsota verotuksessa purkautuvan eikä liikkeen, ammatin taikka maa- ja metsätalouden harjoittajan lopettavan toimintaansa. Yrityksen toimintaa jatketaan uudessa yritysmuodossa samasta verotuksellisesta asemasta kuin aikaisemmassa yritysmuodossakin. (Tuloverolaki 1992/1535, 24§)

Tuloverolain säännöksessä edellytetään, että aikaisemmin harjoitettuun toimintaan liittyvät varat ja velat siirtyvät uuteen yritysmuotoon samoista arvoista. Aikaisemman yrityksen toimintaa tulee jatkaa uudessa yritysmuodossa. (Tuloverolaki 1992/1535, 24§.) Jatkuvuusperiaatteeseen voidaan katsoa kuuluvan luonne-, arvo- ja toimintajatkuvuudet:

- varojen tulee säilyttää luonteensa laadullisesti entisenlaisena
- toimintajatkuvuuden mukaan yrityksen toiminnan luonteen on säilyttävä samanlaisena kuin aikaisemmassa yritysmuodossa
- arvojakuvuuden mukaan varojen ja velkojen tulee siirtyä uuteen yritysmuotoon kirjanpidollisesti ja verotuksellisesti samoilla arvoilla. (Järvenoja 2007, 495-499.)

Luonnejatkuvuudella tarkoitetaan, että muutoksessa siirtyvien varojen tulee säilyttää vero-oikeudellinen luonteensa samanlaisena kuin ennen yritysmuodon muutosta (Honkamäki & Pennanen 2010, 337). Varat ovat luonteeltaan joko elinkeinotoimintaan tai muuhun toimintaan kuluvia. Niiden tulee säilyttää luonteensa, jotta muodonmuutos täyttäisi verolaissa säädetyt edellytykset (Järvenoja 2007, 495-499).

Muodonmuutos voidaan toteuttaa jatkuvuusperiaatteella, mikäli yritysvarallisuus siirtyy samoista arvoista uuteen yritysmuotoon. Arvojakuvuuden mukaan kirjanpitoarvot eivät voi muuttua, varallisuutta ei voi arvostaa todennäköiseen luovutushintaan tai toimintaan liittyvää liikearvoa ei voi kirjata taseeseen varoina. Varojen ja velkojen siirtymisestä verotuksen poistamattomin hankintameno on säädetty tuloverolain 24.2 §:ssä, jonka mukaan siirtyvän toiminnan verotuksessa vähentämättä olevat menot vähennetään toimintamuodon muutoksen jälkeen samalla tavalla kuin ne olisi

vähennetty ilman muutosta. (Järvenoja 2007, 495-499; Tuloverolaki 1992/1535, 24§.)

Jatkuvuutta edellytetään myös toiminnallisesti, joten yritystoiminnan on säilyttävä luonteeltaan samanlaisena kuin ennen muutosta. Toimintajatkuvuuden mukaan toiminnan tulee jatkua samanlaisena kuin edellisessä yritysmuodossa. Elinkeinotoiminnan on jatkuttava elinkeinotoimintana myös muutoksen jälkeen. Jos elinkeinotoiminta lakkaa muodonmuutoksessa ja toiminta muuttuu tuloverolain mukaan verotettavaksi muuksi toiminnaksi, toimintajatkuvuutta koskeva vaatimus ei täyty. (Järvenoja 2007, 495-499.)

6.2 Identiteettisyys

Identiteettisyyden vaatimuksella tarkoitetaan, että muodonmuutoksesta huolimatta yrityksen on oltava sama verosubjekti kuin aikaisemminkin. Identiteettisyydelle voidaan osoittaa neljä keskeistä tunnusmerkkiä, jotta muodonmuutos voidaan toteuttaa jatkuvuusperiaatteella:

- liiketoiminnan tulee jatkua laadullisesti ennallaan
- yrityksen on säilyttävä samanlaisena liiketoimintakokonaisuutena, jona se taseesta ja tuloslaskelmasta ilmenee
- yrityksen tulonhankintaomaisuuden tulisi säilyä lähes sellaisenaan
- yrityksen omistajien piirissä ei saa tapahtua suuria muutoksia. (Honkamäki & Pennanen 2010, 337.)

Muutostilanteen lähtökohta on, että uusi yritys on sama kuin vanha yritys. Vanha yritys on sijoitettava kokonaan tai lähes kokonaan uuteen yritykseen. Oikeuskäytännössä on hyväksytty se, että yritysmuodon muutoksessa kaikki varat ja velat eivät siirry uuteen yritykseen. Yritysmuodon muutoksessa voidaan siis jättää ulkopuolelle yritykseen kuulunutta omaisuutta. Omaisuuden määrä tai merkitys ei saa kuitenkaan olla olennainen elinkeinotoiminnan harjoittamiselle. Tyypillisesti poisjätettävä omaisuus on käyttöomaisuuskiinteistö, mikä on myös hyväksytty verotuskäytännössä. Jos ulkopuolelle jätetään liiketoiminnan harjoittamisen kannalta olennainen omaisuus, yrityksen identiteetin katsotaan katkenneen. Seurauksena on yrityksen verotukselli-

nen purkautuminen. Merkitystä ei tulisi antaa sille, kuinka paljon varoja yritysmuodon muutoksen yhteydessä siirretään yksityistalouteen, vaan huomiota tulisi kiinnittää varojen käyttötarkoitukseen. Jos varallisuuden siirtoja yksityistalouteen käytetään välineenä elinkeinotulolähteen jakamisessa, taikka niiden avulla pyritään saavuttamaan veroetu, yrityksen identiteetin katsotaan katkenneen. (Järvenoja 2007, 499–500.)

Identiteettisyyden säilyminen edellyttää, että omistajien piirissä ja samalla yrityksen vastuupohjassa ei saa tapahtua kovin suuria muutoksia. Identtisyyden voidaan katsoa vaativan, että elinkeinotoiminta jatkuu uudessa yritysmuodossa laadullisesti entisenlaisena. (Järvenoja 2007, 500.)

6.3 Jatkuvuuden ja identtisyyden katkeaminen

Yritysmuodon muutoksen onnistuminen edellyttää jatkuvuuden noudattamista ja toisaalta yrityksen identiteetin säilymistä. Jos yritysmuodon muutos näissä suhteissa epäonnistuu, seurauksena on, että toimintavaraus ja mahdolliset muut varaukset purkautuvat. Lisäksi kulumista nopeammat poistot voivat palautua ja mahdolliset arvonnousut realisoitua veronalaiseksi tuloksi. Myös tappioiden vähennysoikeus voi katketa, mikäli muutos epäonnistuu. (Järvenoja 2007, 500.)

7 TOIMINIMI OSAKEYHTIÖKSI

Toiminimen liiketoiminta voi kasvaa siten, että yritysmuodon muutos tulee harkittavaksi. Syitä saattavat olla esimerkiksi kumppanin mukaan ottaminen, pääoman hankkiminen tai riskin rajoittaminen. Yritysmuoto muutetaan tällöin usein henkilöyhtiöksi tai osakeyhtiöksi. Yhtiöoikeudellisesti kysymyksessä ei ole toimintamuodon muutos, vaan uuden yhtiön perustaminen. Yhtiö voi olla perustettu jo aiemmin, mutta sillä ei ole saanut olla lainkaan toimintaa ennen liiketoiminnan luovutusta, koska tällöin ei voida katsoa yrityksen identtisyyden säilyvän. (Honkamäki & Pennanen 2010, 337–342.)

Tuloverolain 24 §:n mukaan muodonmuutos hyväksytään, jos liikkeen- tai ammatinharjoittaja perustaa toimintaa jatkamaan osakeyhtiön, jonka osakkeet hän merkitsee. Muodonmuutos toteutetaan osakeyhtiölain mukaisena osakeyhtiön perustamisena nettoapportilla, jossa liikkeenharjoittaja sijoittaa yksityisliikkeensä toiminnan varoi-
neen ja velkoineen uuteen osakeyhtiöön. Apportti tarkoittaa omaisuutta, joka sijoite-
taan yhtiöön muuna kuin rahana. (Järvenoja 2007, 517; Tuloverolaki 1992/1535, 24§.)

Tuloverolaki edellyttää, että liikkeenharjoittaja merkitsee kaikki osakeyhtiön osak-
keet. Muita osakkaita ei voi osakeyhtiöön muodonmuutoksessa tulla. Mikäli muutok-
sen yhteydessä halutaan ottaa yhtiöön mukaan lisää osakkaita, tulee yksityisliike
muuttaa ensin henkilöyhtiöksi ja siitä edelleen osakeyhtiöksi. (Järvenoja 2007, 517;
Tuloverolaki 1992/1535, 24§.) Uusien osakkaiden ottaminen mukaan osakeyhtiöön
on mahdollista myöhemmin esimerkiksi osakepääomaa korottamalla (Ahola 2011,
56).

Identtisyyden säilymiseen liittyy olennaisesti se, että liikkeenharjoittaja merkitsee
kaikki osakkeet itse. Tämän osoittaa myös korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu
KHO:2002:35.

KHO:2002:35. Kaksi kuorma-autoilijaa harjoitti liiketoimintaa
toiminimenä, ja päättivät jatkaa toimintaa yhtenä osakeyhtiönä.
Kuorma-autoilijat perustivat osakeyhtiön, jonka osakkeista kumpi-
kin osakas merkitsi puolet yhtiön osakkeista. Kumpikin osakas siir-
si elinkeinonharjoittamiseensa kuuluneet varat ja velat kirjanpito-
arvoistaan. KHO:n mukaan tapaukseen ei voitu soveltaa tulovero-
lain 24§:n 1 momentin 1 kohtaa, sillä säännös edellyttää liikkeen-
tai ammatinharjoittajan yksin merkitsevän toimintaa jatkavan osa-
keyhtiön osakkeet. Koska identiteetin ei katsottu säilyneen, aiem-
man toiminnan katsottiin lakkaavan. Näin ollen verotuksessa tehdyt
varaukset purkautuivat ja poistot palautuivat elinkeinotuloon.
(Korkeimman hallinto-oikeuden [www-sivut](http://www.sivut.fi).)

Koska kyseessä on uuden yhtiön perustaminen, käytettävä Y-tunnus muuttuu. Yksityisellä elinkeinonharjoittajalla voi olla vain yksi Y-tunnus, ja tunnus on sidottu henkilöön. Y-tunnus ei seuraa osakeyhtiöön, vaikka elinkeinonharjoittaja olisikin ainoa perustettavan osakeyhtiön osakkeenomistaja. (Patentti- ja rekisterihallitus 2011b.)

Yksityisestä elinkeinonharjoittajasta pitää tehdä lopettamisilmoitus ja uudesta yrityksestä perustamisilmoitus sekä Verohallintoon että Patentti- ja rekisterihallituksen ylläpitämään kaupparekisteriin. Lopettamisilmoitus yksityisestä elinkeinonharjoittajasta tehdään kaupparekisteriin lomakkeella Y6, mikä on maksutonta (Liite 1). Uusi osakeyhtiö voidaan ilmoittaa kaupparekisteriin täyttämällä lomake Y1 ja PRH:n liitelomake 1 (Liitteet 2 ja 3). Ilmoitukseen liitetään osakeyhtiön perustamissopimus, yhtiöjärjestys sekä selvitys osakepääoman maksusta. Uuden osakeyhtiön ilmoittamisesta peritään käsittelymaksua 350 euroa. (Patentti- ja rekisterihallitus 2011b.)

7.1 Osakeyhtiön perustaminen

Osakeyhtiön perustamisessa voidaan erottaa kuusi eri vaihetta.

1. Laaditaan kirjallinen perustamissopimus.
2. Laaditaan yhtiöjärjestys.
3. Merkitään osakkeet perustamissopimuksen allekirjoituksella.
4. Maksetaan osakepääoma yhtiön tilille.
5. Ilmoitetaan yhtiö rekisteröitäväksi kaupparekisteriin kolmen kuukauden kuluessa perustamissopimuksen allekirjoittamisesta.
6. Osakeyhtiö syntyy juridisesti rekisteröimisellä.

(Yritys-Suomen www-sivut 2011.)

Osakeyhtiötä perustettaessa on laadittava perustamissopimus, jonka kaikkien osakkeenomistajien tulee allekirjoittaa. Esimerkki perustamissopimuksesta on liitteenä (Liite 4). Allekirjoittaessaan perustamissopimuksen osakkeenomistaja merkitsee sopimuksessa mainitun määrän osakkeita. Osakeyhtiön johtoon kuuluvien henkilöiden ja tilintarkastajien toimikausi ja tehtävät alkavat perustamissopimuksen allekirjoittamisesta. Perustamissopimuksessa on mainittava seuraavat seikat:

1. Sopimuksen päivämäärä
2. Kaikki osakkeenomistajat ja kunkin merkitsemät osakkeet
3. Osakkeesta yhtiölle maksettava määrä eli merkintähinta
4. Osakkeen maksuaika
5. Osakeyhtiön hallituksen jäsenet
6. Osakeyhtiön tilintarkastajat

Perustamissopimukseen on otettava tai siihen on liitettävä osakeyhtiön yhtiöjärjestys. Yhtiön tilikaudesta on määrättävä joko perustamissopimuksessa tai yhtiöjärjestyksessä. Tarvittaessa sopimuksessa mainitaan toimitusjohtaja ja sovitaan hallituksen puheenjohtajasta. Esimerkki yhtiöjärjestyksestä on liitteenä (Liite 5).

Osakeyhtiön yhtiöjärjestyksessä on mainittava seuraavat seikat:

1. Osakeyhtiön toiminimi
2. Toimipaikkana oleva Suomen kunta
3. Osakeyhtiön toimiala
4. Jos yhtiö ryhtyy käyttämään toiminimeään kaksi- tai useampikielisenä, toiminimen jokainen ilmaisu on mainittava yhtiöjärjestyksessä. (Leppiniemi 2008, 23-24.)

Tiedot kaupparekisteriin, ennakkoperintärekisteriin, työnantajarekisteriin ja arvonlisäverovelvollisten rekisteriin hoituvat samalla Y1-lomakkeella (Liite 2). Osakeyhtiö tulee ilmoittaa rekisteröitäväksi kaupparekisteriin kolmen kuukauden kuluessa perustamiskirjan allekirjoittamisesta, tai yhtiön perustaminen raukeaa (Patentti- ja rekisterihallitus 2011c). Verohallinnon ylläpitämään ennakkoperintärekisteriin ilmoitetaan yritys, joka aikoo harjoittaa elinkeinotoimintaa. Osakeyhtiön tulee huolehtia veroistaan maksamalla ennakkoveroa ja vastaavasti asiakkaiden tai muiden sidosryhmien ei tarvitse toimittaa ennakonpidätystä osakeyhtiölle maksamistaan työ- tai käyttökorvauksista. Osakeyhtiö tulee ilmoittaa työnantajarekisteriin, kun yritys aloittaa palkanmaksun. Ilmoittautuminen on tehtävä, mikäli yrityksessä työskentelee kalenterivuoden aikana vakituisesti vähintään kaksi työntekijää. Ilmoitus on tehtävä myös, jos työssä on vuoden aikana vähintään kuusi palkansaaajaa, vaikka työsuhde ei kestäisi koko kalenterivuotta. Verohallinto ylläpitää myös arvonlisäverovelvollisten

rekisteriä, johon tulee merkitä kaikki yritykset, jotka myyvät Suomessa tavaroita tai palveluita osana liiketoimintaa ja tilikauden liikevaihto on yli 8 500 euroa. (Verohallinto 2011c.) Patentti- ja rekisterihallituksen käsittelymaksu uudesta osakeyhtiöstä on 350 euroa, ja tämä tulee maksaa etukäteen (Patentti- ja rekisterihallitus 2011d).

Osakkeiden merkitsijän tulee maksaa osakkeet lähtökohtaisesti rahana, mutta tietyn edellytyksin osakemerkintä voidaan maksaa rahan sijasta kokonaan tai osittain muulla omaisuudella. Tällaiseksi apporttiomaisuudeksi saa hyväksyä vain sellaista omaisuutta, jolla luovutushetkellä on vähintään sille sovittua raha-arvoa vastaava taloudellinen hyöty yhtiölle. Työn tai palvelun suorittamista ei hyväksytä apporttiomaisuudeksi. Jos perustetun osakeyhtiön osakepääoman maksuksi hyväksytään apporttiomaisuus, tästä on oltava määräys perustamissopimuksessa. Jos osakkeiden merkintähinta maksetaan rahana, mutta samalla edellytetään, että yhtiö hankkii vastiketta vastaan tietyn omaisuuden, hankintaan sovelletaan myös apporttiomaisuutta koskevia säädöksiä. Jos osakkeiden maksu suoritetaan apporttiomaisuutena, rekisteri-ilmoitukseen on liitettävä hyväksytyyn tilintarkastajan lausunto apporttia koskevasta selvityksestä ja siitä, onko omaisuudella yhtiölle vähintään maksua vastaava taloudellinen arvo. (Leppiniemi 2008, 26-27.)

Osakeyhtiön oman pääoman kirjaukset tehdään yhtiön kaupparekisteriin merkitsemispäivälle. Toiminimen omasta pääomasta muodostetaan osakepääoma ja ylijäävät varat kirjataan vapaaseen omaan pääomaan. Mahdolliset yksityisnostot tulee tehdä ennen yritysmuodon muutosta. Yksityinen elinkeinonharjoittaja ei voi tehdä muutosvaiheessa velkakirjausta itselleen ylimääräisistä varoista. (Tilisanomat 2011a.)

7.2 Apportti

Verotuksellisen identtisuuden säilyttävä muutos yksityisliikkeestä osakeyhtiöksi toteutetaan niin, että liikkeenharjoittaja perustaa liikkeen toimintaa jatkamaan osakeyhtiön, jonka osakkeen hän merkitsee yksin ja siirtää jatkuvuusperiaatteen mukaisesti liikkeen varat ja velat verotuskirjanpidon arvoilla osakeyhtiölle. Osakeyhtiölain kannalta kysymyksessä on apporttiperustaminen, jossa yksityinen liike luovutetaan va-

roineen ja velkoineen osakeyhtiölle osakemerkinnän maksuksi. (Immonen 2006, 374.)

Apportti tarkoittaa omaisuutta, joka on sijoitettu yhtiöön muuna kuin rahana. Apporttiomaisuutta voi olla vain omaisuus, jolla on taloudellista arvoa yhtiölle. Sitoumus työn tai palvelun suorittamisesta ei voi toimia apporttiomaisuutena. Kirjanpitoon merkitään apporttiomaisuuden arvoksi osakeyhtiön perustamispäätöksessä tai osakeantipäätöksessä määrätty arvo. Omaisuutta ei ole mahdollista merkitä kirjanpitoon käypää arvoa suurempaan määrään, mutta merkintä voidaan tehdä pienempään arvoon. (Leppiniemi 2011.)

Osakeyhtiölain 2 luvun 6 § säätelee apporttiomaisuudesta ja merkintähinnasta. Perustamissopimuksesta on määrättävä merkintähinnan maksamisesta apporttiomaisuudella. Lisäksi sopimuksessa on oltava selvitys, jossa yksilöidään apporttiomaisuus ja sillä suoritettava maksu sekä selvitetään arvostamiseen vaikuttavat seikat ja omaisuuden arvostamisessa käytettävät menetelmät. (Osakeyhtiölaki 2006/624, 2§) Kaupparekisteriin on annettava liitteeksi mukaan tilintarkastajan lausunto apporttiomaisuuden selvityksestä ja siitä, onko omaisuudella vähintään maksua vastaavata- loudellinen arvo yhtiölle. Lausunnon antaa joko KHT- tai HTM-tilintarkastaja tai KHT- tai HTM-yhteisö. Maallikkotilintarkastaja ei siis voi antaa lausuntoa apporttiomaisuudesta. (Patentti- ja rekisterihallitus 2011e.)

Jos liike sijoitetaan apporttina yhtiöön, perustamissopimukseen tulee tehdä maininta. Perustamissopimuksessa on oltava riittävä selvitys liikkeen taloudellisesta asemasta esimerkiksi tilinpäätösinformaation muodossa. Myös tällöin tulee antaa tilintarkastajan lausunto apporttiomaisuudesta. (Patentti- ja rekisterihallitus 2011e.)

7.3 Velat ja vastuut

Koska vastuut ja velvoitteet on sidottu toiminimessä henkilöön, tulee huomata, että yhtiömuodon muuttumista aiemmin syntyneet yrittäjän henkilökohtaiset vastuut eivät siirry automaattisesti henkilöltä osakeyhtiölle. Vastuiden siirtymisestä on sovittava erikseen asianomaisten osapuolten kanssa. (Lakari 2009, 57.) Esimerkiksi toimini-

meä velvoittavat sopimukset voidaan joutua laatimaan uudestaan, sillä uudessa osakeyhtiössä osakkaat ovat vastuussa sitoumuksista vain sijoittamallaan pääomalla. Lisäksi Y-tunnuksen vaihto edellyttää sopimusten uusintaa.

Osakeyhtiö syntyy rekisteröimisellä, jonka jälkeen osakeyhtiö voi hankkia oikeuksia ja tehdä sitoumuksia. Perustamissopimuksen allekirjoittamisen jälkeen tehdystä toimesta tai perustamissopimuksessa yksilöidystä, enintään vuosi ennen perustamissopimuksen allekirjoittamista tehdystä toimesta aiheutuneet vastuut ja velvoitteet siirtyvät osakeyhtiölle rekisteröimisellä. (Lakari 2009, 57; Leppiniemi 2008, 28.)

Yritysmuodon muutos voi vaikuttaa myös velkavastuuseen ja vakuuden kestävyys-teen. Osakeyhtiön osakkeenomistaja ei ole vastuussa yhtiön veloista, mutta yksityisliikkeen muuttaminen osakeyhtiöksi ei tarkoita sitä, että liikkeenharjoittaja lakkaisi olemassa vastuussa siirtyneistä veloista (Honkamäki & Pennanen 2010, 356). Velkojen muuttumiset voivat seurata suoraan laista tai näistä voidaan sopia velkojen kanssa erikseen. Yleensä velkojen oikeuksia ei voi heikentää. Yritysmuodon muutosta sääntelevissä normeissa on kaksi suhtautumistapaa velvoitteisiin. Velvoitteet voivat siirtyä suoraan lain nojalla yhdellä kertaa ilman erillisiä siirtotoimenpiteitä, jolloin puhutaan yleisseuraannosta. Tilanteissa, joissa oikeussubjektius vaihtuu, velvoitteet siirtyvät vain siltä osin kuin ne on nimenomaisesti siirretty. Tällöin puhutaan erityisseuraannosta. Oikeussubjektin vaihtumisella on merkitystä arvioitaessa velvoitteiden ja vakuuksien käyttäytymistä muutoksen yhteydessä. (Immonen 2006, 373.)

Liikkeenharjoittaja ei vapaudu vastaamastaan velvoitteesta, vaikka osakeyhtiö apporti-perustamisen yhteydessä ottaisi siitä vastuun. Liikkeenharjoittajan henkilökohtainen velkavastuu ulottuu vain niihin velkoihin, jotka ovat syntyneet yksityisen liikkeen aikana. Perustettavan osakeyhtiön lukuun tehdystä velasta liikkeenharjoittaja vastaa osakeyhtiölain mukaan. Vastuu tällaisesta velanotosta siirtyy osakeyhtiölle, kun se merkitään kaupparekisteriin, jos velka on tehty perustamiskokouksen jälkeen tai jos se johtuu perustamiskirjasta. Velan tehnyt liikkeenharjoittaja ei vapaudu vastuusta ilman velkojan suostumusta. (Immonen 2006, 375.)

Yksityisliikkeen yhtiöittäminen voi vaikuttaa lisäksi panttauksiin ja takauksiin. Liikkeenharjoittajan kiinteään omaisuuteen vahvistetut velkakiinnitykset pysyvät voimassa, vaikka omaisuus siirretäänkin perustettavaan osakeyhtiöön. Myös perustettu panttioikeus pysyy omistajanvaihdoksesta riippumatta. Yleispanttauksen oikeus myöntää uutta luottoa panttiobjektin omistajanvaihdoksen jälkeen pääsääntöisesti katkeaa. Irtaimeen omaisuuteen perustettu hallintapanttioikeus pysyy. Yrityskiinnityksessä kiinnitysten ja panttioikeuden pysyvyys riippuu siitä, vaihtuuko muutoksessa kaupparekisterinumero. Sijoitettaessa yksityistä liikettä apporttina osakeyhtiöön ei muutosta voida tehdä muutosilmoituksella, joten yrityskiinnitys ei voi tämän perusteella säilyä. (Immonen 2006, 375.)

Yhtiöittäminen voi vaikuttaa myös takaajan vastuuseen. Liikkeen muuttaminen osakeyhtiöksi synnyttää uuden oikeussubjektin. Jos takaus on annettu velallisen puolesta tietyille velkojalle, joka on yksityinen liikkeenharjoittaja, takaaja vastaa niistä veloista, jotka ovat syntyneet ennen kuin osakeyhtiö on perustettu. Sen sijaan takaajan vastuu ei ilman eri sitoumusta enää kata niitä velkoja, jotka syntyvät uuden yhtiön perustamisen jälkeen. Jos takaus on annettu yksityisen liikkeenharjoittajan puolesta ja päävelka siirretään uuteen osakeyhtiöön, yhtiö tulee vastuuseen velasta kanssavelallisena. Takaaja pysyy vastuussa yksityisen liikkeen aikana tehdystä velasta, mutta sen sijaan hän ei ole enää vastuussa yhtiön aikana tehdystä velasta, ellei takaussitoumuksessa ole tähän erikseen sitouduttu. Jos yksityinen liikkeenharjoittaja on takaajan asemassa, säilyy annettu takaus voimassa silloinkin, kun takausvastuu siirrettäisiin takaajan suostumuksella perustettavaan yhtiöön osana muita siirrettäviä vastuita. Takaussopimuksen ehdoista riippuu kattaako takaus myös yhtiön aikana syntyvät uudet velat. (Immonen 2006, 376.)

7.4 Verotus

Siirrettäessä liikkeenharjoittajan elinkeinotoiminta osakeyhtiölle tulo verotetaan osakeyhtiön kaupparekisteriin merkitsemistä edeltävältä ajalta liikkeenharjoittajan tulona (Immonen 2006, 377). Kun yksityisliike muutetaan osakeyhtiöksi, verotetaan yksityisliikettä erillisenä verovelvollisena toimintamuodon muutokseen asti. Toimintaa jatkavaa osakeyhtiötä verotetaan sen perustamisesta lukien saaduista tuloista. (Hon-

kamäki & Pennanen 2010, 343.) Muutoshetkenä pidetään uuden osakeyhtiön kaupparekisteriin merkitsemistä. Yksityisliike antaa oman veroilmoituksensa muutoshetken päätyvältä verovuodelta. Veroilmoitus perustuu tilinpäätökseen, joka on laadittu muutosajankohtana. (Tomperi 2007b, 133.)

Verotuksellinen jatkuvuus merkitsee kuluvaraston sekä omistusaikojen jatkuvuutta. Yksityisliikkeen toiminnan verotuksessa vähentämättä olevat menot vähennetään yritysmuodon jälkeen samalla tavalla kuin ne olisi vähennetty ilman yritysmuodon muutosta. (Immonen 2006, 377.)

Luovutettaessa yksityisliikkeessä ollutta omaisuutta omistusajat lasketaan omaisuuden saannosta ennen yritysmuodon muutosta. Elinkeinoverolain 51b §:n yksityiskäyttöön ottamista koskevan säännöksen mukaisesti yksityisliikkeen harjoittajalla on oikeus ottaa ennen yritysmuodon muutosta itselleen omaisuutta. Keskeinen liikeomaisuus tulisi siirtää, koska sääntelyssä edellytetään tietyn liikekokonaisuuden siirtämistä, jotta toimintaa voitaisiin katsoa jatkettavan yhtiössä. Verotuskäytännössä on sallittu muun muassa toimitilojen jättäminen siirron ulkopuolelle ainakin silloin, kun tilat yritysmuodon muutoksen jälkeen vuokrataan yhtiölle toimitiloiksi. Jos omaisuutta jätetään liikaa siirtämättä, identtisyys katkeaa. (Elinkeinoverolaki 1968/360, 51§; Immonen 2006, 377-381.)

Tavallisessa liiketoiminnassa esimerkiksi rakennukset voidaan yleensä jättää siirtämättä ja ottaa näin yksityiskäyttöön. Rakennukset tulee kuitenkin sen jälkeen vuokrata liiketoiminnan käyttöön. Asiaa tulee arvioida liikekokonaisuuden kannalta, sillä rakennukset voivat olla niin keskeinen osa liikekokonaisuutta, että identtisyys voi katketa vuokrauksesta huolimatta. (Immonen 2006, 377-381.)

Siirron ulkopuolelle jätetyn omaisuuden verotus tapahtuu pääsääntöisesti yksityiskäyttöönottona elinkeinoverolain 51b §:n mukaan, jolloin omaisuuden luovutushinnaksi luetaan sen alkuperäinen hankintameno tai sitä alempi todennäköinen luovutushinta. Omaisuudesta mahdollisesti tehdyt poistot eivät palaudu verotettavaan tuloon, eikä passiivinen arvonnousu tuloudu. Kun omaisuus vuokrataan yhtiölle sen liiketoiminnan käyttöön, verotus tapahtuu kuitenkin tulolähdesiirtoa koskevin perustein elinkeinoverolain 51a §:n mukaan. Jos omaisuus myöhemmin luovutetaan yhti-

ölle, luovutus verotetaan elinkeinoverolain mukaan. Yksityiskäyttöönottoa koskeva sääntely pyrkii siirtohinnoittelulla turvaamaan verotuksen, kun yrityksen omaisuus siirtyy osakkaan omaisuudeksi. (Elinkeinovalaki 1968/360, 51§; Immonen 2006, 377-381.)

Muutos ei realisoi verotettavaa tuloa liikkeenharjoittajalle. Kun liikkeenharjoittaja saa vastikkeeksi yhtiöosuuden ja luovuttaa myöhemmin tämän vastikkeellisesti, luetaan omistusaika luovutusvoiton verottamista varten siitä ajankohdasta, kun hän oli saanut yhtiösopimuksella yhtiöosuuden. (Immonen 2006, 377-381.)

7.4.1 Tuloverotus

Osakkeiden hankinta-ajankohdaksi katsotaan yhtiön perustamishetki, eikä toiminimi-aikakautta lueta mukaan. Osakkeiden hankintamenoksi tulee jatkuvuusperiaatteen mukaan siirtyvien varojen tuloverotuksessa poistamattomien hankintamenojen ja siirtyvien velkojen erotus. Mikäli yritysmuodon muutosta ei hyväksytä, katsotaan yksityisliike lopetetuksi ja sen varat tulleen elinkeinonharjoittajan yksityistalouden piiriin. Yksityisliikkeen verotuksessa varojen luovutushinnaksi katsotaan tällöin alkupe-
räinen hankintameno tai sitä alempi todennäköinen luovutushinta. Myöhemmin näin saatujen varojen hankinta-ajaksi katsotaan yksityisliikkeen hankinta-aika, eikä varojen siirtyminen yksityistalouden puolelle muodosta ajanlaskun kannalta uutta saantoa. (Honkamäki & Pennanen 2010, 343.)

Osakkeet merkitsevän elinkeinonharjoittajan osakkeiden hankintamenoksi katsotaan siirtyvän nettovarallisuuden määrä. Kun varat ja velat ovat siirtyneet samoista arvoista toiminimeltä osakeyhtiölle, osakeyhtiön pääomatulo-osingon perustana oleva nettovarallisuus lasketaan siirtyvästä toiminnasta laaditun viimeisen tilinpäätöksen perusteella. (Honkamäki & Pennanen 2010, 344; Tilisanomat 2011a.)

Osakeyhtiöksi muuttuminen aiheuttaa myös yksityisliikkeen aikana tehdyn toimintavaruuden purkautumisen verotettavaan tuloon sinä verovuonna, kun yritysmuodon muutos on tapahtunut (Immonen 2006, 377). Toimintavaraus purkautuu toiminimen verotettavaan tuloon, sillä osakeyhtiössä ei voi olla toimintavarausta. Sen sijaan muut

varaukset, kuten jälleenhankintavaraus tai takuuvaraus, eivät purkaudu vaan siirtyvät osakeyhtiölle (Honkamäki & Pennanen 2010, 343).

Tuloverolain 24.2 §:ssä säädetään yrityksen poistoista toimintamuotoa muutettaessa. Säännöksen tarkoituksena on estää poistojen tekeminen samana verovuonna kahteen kertaan. Osakeyhtiö voi yritysmuodon muutosvuonna vähentää poistoina EVL:n maksimipoistot vähennettynä sillä määrällä, mitä yksityisliike on vähentänyt. Enimmäispoistoja määritettäessä lasketaan yhteen edeltävän yrityksen ja osakeyhtiön poistot, jos kummankin verovuodet päättyvät samana kalenterivuonna. Mikäli ensimmäinen tilikausi päättyy eri verovuonna kuin yksityisliikkeen viimeinen verovuosi, voivat molemmat yritykset tehdä verotuksessa täydet poistot. (Verohallinto 2011d; Honkamäki & Pennanen 2010, 343-344.)

7.4.2 Tappiot

Jos elinkeinotoiminnan siirtoon sovelletaan tuloverolain 24 §:n yritysmuodon muutosta koskevaa säännöstä, yksityisliikkeelle vahvistetut elinkeinotoiminnan tappiot siirtyvät osakeyhtiölle. Mikäli osakkeista yhtiön perustamisen jälkeen vaihtuu yli puolet, tappiot menetetään, ellei verovirasto myönnä niiden käyttämiselle poikkeuslupaa. Mikäli vahvistettuja tappioita on aikaisemmilta vuosilta, käytetään tappiot ensin yksityisliikkeen verovuoden verotettavaa tuloa vastaan ja osakeyhtiön tilikauden päättyessä samana verovuonna, voidaan jäljelle jääneet tappiot vähentää jo ensimmäisen verovuoden tulosta. Yksityinen elinkeinonharjoittaja voi vähentää yritysmuodon muutos vuodelta vahvistettavan tappion pääomatulostaan. Mikäli verovelvollisella ei ole verovuonna pääomatuloja, voidaan osa pääomatulolajin tappiosta vähentää alijäämähyvityksenä ansiotuloista. (Honkamäki & Pennanen 2010, 344.)

7.4.3 Varainsiirtoverotus

Mikäli elinkeinotoiminnan varoihin kuuluu kiinteistö tai arvopapereita, kuten osakkeita, joutuu perustettava osakeyhtiö maksamaan yritysmuodon muutoksessa sille tulleista varoista varainsiirtoveron, koska varat omistava oikeushenkilö muuttuu. Varainsiirtovero maksetaan omaisuuden käyvästä arvosta, ja veron maksaa yleensä os-

taja. Varainsiirtovero kiinteistön osalta on 4 % kauppahinnasta ja arvopapereiden osalta 1,6 % vuonna 2011. (Verohallinto 2011e; Honkamäki & Pennanen 2010, 344.)

7.5 Vinkkejä muutokseen

Muutosta suunniteltaessa kannattaa olla yhteydessä tilitoimistoon jo hyvissä ajoin. Tilitoimistot antavat apua ja vinkkejä yritysmuodon muutokseen. Käytännön kokemuksista voi kysellä myös esimerkiksi yrittäjiltä, jotka ovat kokeneet yritysmuodon muutoksen. Suunnittelussa voi kysyä apua lisäksi Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta. ELY-keskusten tehtävinä ovat muun muassa yritysten neuvonta-, rahoitus- ja kehittämispalvelut. (ELY-keskuksen www-sivut 2011.)

Kaupparekisteriin ilmoituksia lähettäessä voidaan pyytää toiminimen lopettamisilmoituksen ja uuden osakeyhtiön perustamisilmoituksen samanaikaista käsittelyä. Ilmoittaja voi myös pyytää yrityksen rekisteröimisajankohtaa tietylle päivälle. Pyynnössä tulee ilmoittaa perustelu ja toivottu rekisteröimisajankohta. (Patentti- ja rekisterihallitus 2011f.)

Verohallinnolta voi hakea ennakkotietoa verokysymyksiin etukäteen. Ennakkotiedolla saadaan selville esimerkiksi se, sivuuttaako verottaja osakeyhtiön verotuksessa tai hyväksytäänkö yritysmuodon muutos elinkeinoverolain mukaisesti. Ennakkotiedot ja -ratkaisut ovat sitovia päätöksiä veromenettelystä yksittäisessä veroasiassa. Hakemus tehdään kirjallisesti Verohallinnolle, ja se on maksullinen. (Verohallinto 2011f.)

Ennen yritysmuodon muutosta on hyvä tarkistaa tärkeimmät seikat.

1. Varmista, että yritysmuodon muutoksessa identtisyys ja jatkuvuus säilyvät.
2. Varmista, että toiminimen muutoksessa osakeyhtiöksi omistuspohja ei laajene muutoksen yhteydessä. Tämä koskee myös yrittäjäpuolisoa.
3. Kahta toiminimeä ei voi yhdistää osakeyhtiöksi veroneutraalisti.
4. Toiminimi verotetaan osakeyhtiön kaupparekisteriin merkitsemistä edeltävältä ajalta elinkeinonharjoittajan tulona ja sen jälkeen osakeyhtiön tulona.

5. Muista käyttöomaisuuden hankintamenon/muiden pitkävaikutteisten menojen poistosäännökset sekä toimintavaruksen purkautuminen.
6. Kiinteistöjen ja arvopaperien siirto osakeyhtiöön on varainsiirtoverotuksen alaista.
7. Tarkista tappiontasausäännökset eli mahdollisten tappioiden siirtyminen. (Ahola 2011, 57.)

8 VEROLASKELMAT

8.1 Yksityisliikkeen verotus

Yritysmuodon muutos vaikuttaa sekä yrittäjän että yrityksen verotukseen. Vaihtoehtoisten verolaskelmien perusteella voidaan tehdä johtopäätöksiä siitä, kannattaako yritysmuotoa muuttaa osakeyhtiöksi verotuksellisesta näkökulmasta tarkasteltuna. Mikäli verotus kevenee, yritysmuodon muutos on kannattava. Verolaskelmat perustuvat vuoden 2009 ja 2010 tilinpäätöstietoihin. Verolaskelmat ovat liikesalaisuuksien vuoksi salattuja ja jätetty julkisesta osiosta pois.

Yksityisliikkeen verotettava tulos jaetaan elinkeinonharjoittajan ansio- ja pääomatuloiksi, eikä yhtiötä veroteta erikseen. Vuoden 2010 tilinpäätöksen mukaan veroja ja muita maksuja pidätettäisiin 1 284 euroa. Verolaskelmiin ei ole otettu mukaan yrittäjän muita ansio- tai pääomatuloja tuloja eikä vähennyksiä.

Verotusprosentit Verohallinnon 2010 verolaskurin mukaan ovat:

- Kunnan tuloveroprosentti 19,75 %
- Seurakunnan tuloveroprosentti 1,4 %
- Sairaanhoidonmaksuprosentti 1,47 %
- Päivärahamaksuprosentti 0,93 %
- Yrittäjän korotetun päivärahamaksun prosentti 0,1 %.

8.2 Osakeyhtiön verotus

Osakeyhtiö on erillinen verovelvollinen ja maksaa vuonna 2011 veroa toiminnastaan 26 %. Vuodesta 2012 lähtien veroa maksetaan 24,5 %. Omistajalle kohdistuu osakeyhtiömuodossa tuloihin osittainen kahdenkertainen verotus. Verolaskelmat on laadittu vuoden 2010 tilinpäätöksen mukaan ja veroprosentteina on käytetty vuonna 2010 voimassa olevia veroprosentteja.

Verolaskelmissa oletetaan, että yrittäjä omistaa kaikki osakeyhtiön osakkeet, joten yhtiön matemaattinen arvo on sama kuin nettovarallisuus. Yksityisliikkeenä nettovarallisuuteen lisätään 30 % maksetuista palkoista, mutta osakeyhtiössä palkkoja ei huomioida. Tämän vuoksi yrittäjän osakkeiden matemaattinen arvo on hieman pienempi kuin yksityisliikkeessä.

Koska osakeyhtiössä ei voi olla toimintavarausta, yksityisliikkeen vapaaehtoiset varaukset tuloutuvat yritysmuotoa muuttaessa. Toimintavaraus on siis myös huomioitu osakeyhtiön verolaskelmissa. Toimintavarauksen vuoksi yrityksen verotettava tulo olisi tällöin hieman suurempi.

Jos osakas nostaisi varat pelkästään osinkoina, yhtiön maksama tulovero 26 % olisi tällöin 2 292 euroa. Lisäksi osakkaan henkilökohtaisessa verotuksessa osinkoihin kohdistuisi noin 700 euron vero. Yhteensä yhtiö ja yrittäjä maksaisivat veroja noin 2 990 euroa.

Jos yhtiö maksaisi osakkaalle palkkaa alimman veroluokan mukaan, palkka olisi 15 200 euroa vuodessa. Tällöin yritys ei pystyisi vähentämään kaikkia aikaisempien verovuosien tappioita verotuksessaan. Veroja ja muita maksuja tulisi maksettavaksi 3 950 euroa.

Jos osakeyhtiö maksaisi osakkaalle palkkaa, eikä tuloksesta jäisi varoja yhtiöön, veroja ja muita maksuja tulisi pidättää noin 2 100 euroa. Tällöin yritys pystyisi vähentämään verotuksessa edellisten vuosien tappiot. Toisaalta taas yritystä ei verotettaisi erikseen. Palkkana maksettaessa yrittäjälle käteen jäävä varallisuus olisi suurempi kuin osinkoina maksettaessa.

Osakeyhtiönä yritystä ja yrittäjää verotettaisiin siis huomattavasti enemmän ja käteen jäävä varallisuus yrittäjällä pienenesi. Tämän vuoksi verotuksellisesta näkökulmasta yhtiömuodon muutos ei ole vielä ajankohtaista eikä kannattavaa.

8.3 Hallitusohjelma 2011

Vuoden 2011 hallitusohjelmassa suunnitellaan verotuksen muuttamista. Pääministeri Jyrki Kataisen hallitusohjelmassa suunnitellaan veronkiristystä muun muassa julkisen talouden vakauttamista varten. Hallituksen tavoitteena on valtiontalouden velan ja kokonaistuotannon suhteen kääntäminen laskuun. Verotuksen tasoa uudistetaan talouskasvua, työllisyyttä ja yrittäjyyttä tukevaan suuntaan. (Hallitusohjelma 2011, 13.)

Yritysverotuksen painopistettä muutetaan yhtiön käyttöön jäävien tulojen verottamisesta kohti yhtiöstä nostettavien varojen verotukseen. Yhteisöverokanta alennetaan nykyisestä 26 prosentista 24,5 prosenttiin. Hallitusohjelmassa listautuneiden ja listaamattomien yritysten osingonjaon verotus muuttuu niin, että listautumattomien yritysten kertaalleen verotettavan osingon euromääräinen raja lasketaan 90 000 eurosta 60 000 euroon. (Hallitusohjelma 2011, 80; Hallituksen esitys 2011.) Osakas voi saada enintään 60 000 euroa vuodessa osinkoa, ja tämä on hänelle kokonaan verovapaa. Yhtiöön jätettyyn voittoon ja osaan yhtiöstä nostettuun voittoon kohdistuu tällöin 24,5 prosentin tasavero. 60 000 euroa ylittävästä osingosta 70 prosenttia on osakkaan pääomatuloa, jos se on edelleen enintään 9 prosenttia osakkeen matemaattisesta arvosta. (Korpela 2011, 10.)

Ansiotuloverotukseen on tulossa 3,3 prosentin tarkistus, jolla estetään työn verotuksen kiristyminen ansiotason nousun ja inflaation takia (Helsingin Sanomat 2011). Pääomatulojen verotusta on suunniteltu nostettavan nykyisestä 28 prosentista 30 prosenttiin. Vero muutetaan progressiiviseksi siten, että veron taso on 32 prosenttia pääomatulojen 50 000 euron ylittäviltä osin. (Hallitusohjelma 2011, 80.)

Mikäli hallitusohjelmassa suunnitellut veropäätökset toteutuvat, vaikuttaa verotus myös mahdolliseen yritysmuodon muutokseen. Osakeyhtiön verotus kevenee 26 prosentista 24,5 prosenttiin. Toisaalta taas elinkeinonharjoittajan verotus mahdollisesti kiristyisi. Elinkeinonharjoittajan vuosittaisesta voitosta on pääomatuloa määrä, joka vastaa yrityksen nettovaroille laskettavaa 20 prosentin vuotuista korkoa. Yrittäjä voi myös valita 10 prosentin pääomatulo-osuuden tai vaatia, että koko voitto verotetaan ansiotulona. Pääomatuloprosentin korottaminen 30 prosenttiin tai jopa 32 prosenttiin heikentää toiminimen asemaa verrattuna osakeyhtiömuotoon.

Yhtiössä työskentelevän osakkaan kannattaa yleensä nostaa palkkaa osakeyhtiöstä, koska tällöin vältetään kahdenkertainen verotus. Yhtiön maksamat palkat ovat vähennyskelpoisia. Mikäli yrittäjällä ei ole muita ansiotuloja, palkanmaksulla voidaan jopa alentaa yritystoiminnan kokonaisveroa. Ansiotulon verotus alemmilla tulotasoilta on yhtiön verotusta lievempää. (Tilisanomat 2011b.)

Uusi hallitusohjelma ajaa yrittäjiä muuttamaan yhtiömuotoaan osakeyhtiöksi. Henkilöyhtiössä yrittäjä voi kyllä välttää pääomaveronkiristyksen nostamalla yrityksen tuloista palkkana eikä pääomatulona. Toiminimeä käyttävä voi vaatia suoraan ansiotuloerotusta. Muutosta on kritisoitu siitä, että veronkiristysten seurauksena yrittäjien verotus johtaisi samaan verotukseen kuin palkansaajalla. Yrittäjälle ei tällöin jäisi mitään korvausta yritystoimintaan liittyvästä riskinotosta. Tällöin verotus ei enää mitenkään kannustaisi yrittäjyyteen. (Hertsi 2011.)

9 TULOKSET

9.1 Osakeyhtiön hyödyt ja haitat

Yhtiömuotoa valittaessa tulee ottaa huomioon monia eri tekijöitä. Yritysmuotoa ei tule valita vain verotuksellisesta näkökulmasta. On otettava huomioon myös, että osakeyhtiömuoto on varsin lopullinen, sillä sen muuttaminen on hankalaa ja johtaa aina veroseuraamuksiin. (Kukkonen 2010, 24; Tomperi 2007b, 133.)

Osakeyhtiönä toimiminen vaatii myös hieman enemmän kuin toiminimi. Yksityisliikkeen etuna on vähäisempi hallinnoimisen tarve. Osakeyhtiön hallinnointi vaatii osakeyhtiölain mukaisen byrokratian noudattamista. Esimerkiksi tehtäessä sopimuksia kolmansien osapuolien kanssa, tarvitaan usein hallituksen päätös ja pöytäkirjat todisteeksi. Toisaalta yhtiölaissa säädetty muotosidonnainen päätöksentekojärjestelmä mahdollistaa sen, että osakeyhtiönä toiminta voi jatkua häiriötöntä tai lähes häiriötöntä, mikäli omistajat ovat erimielisiä yhtiön toiminnasta. Osakeyhtiö ja osakkeenomistajat ovat erillisiä verovelvollisia, yhtiö voi jatkaa ainakin periaatteessa toimintaansa esimerkiksi silloin, jos yksittäinen osakas eroaa yhtiöstä. Osakeyhtiölain yksi keskeinen periaate onkin osakkeiden vapaa vaihdettavuus. (Kukkonen & Walden 2011, 36.) Toimeksiantaja yrityksessä toimii kuitenkin vain yrittäjä yksin ja yritysmuodon muutoksen jälkeen hän olisi osakeyhtiön ainoa osakas.

Yritysmuodon muutoksen jälkeen liiketoimintaan voitaisiin ottaa mukaan lisää osakkaita osakeannilla. Tällöin yhtiö laskee liikkeelle uusia osakkeita tai luovuttaa hallussaan olevia omia osakkeitaan. (Patentti- ja rekisterihallitus 2011g.)

Ainoan osakkeenomistajan on pidettävä huolta siitä, etteivät osakeyhtiön varat sekoitu yrittäjän yksityistalouden varoihin. Luvaton osakeyhtiön varojen käyttö voi johtaa helposti erityisiin veroseuraamuksiin peiteltyyn osingonjaon tai veronkiertosäännösten perusteella. Vaikka tämä on ongelma myös muissa yhtiömuodoissa, vaatimustaso on korkein osakeyhtiössä. (Leppiniemi 2008, 206-207.)

Yksityisen elinkeinonharjoittajan toiminnasta vastaa yrittäjä itse. Yrittäjä on henkilökohtaisesti kirjanpitovelvollinen ja verovelvollinen yrityksestään. Palkan maksaminen itselle ei ole mahdollista toiminimessä, mutta toisaalta yrittäjä voi nostaa varoja yksityisottoina. Osakeyhtiön varojen jakamista säännellään tarkoin osakeyhtiölaissa. Taseen vapaan oman pääoman puitteissa osingon jakaminen, palkan maksu ja muu oman pääoman palauttaminen ovat mahdollisia. (Leppiniemi 2008, 18.)

Osakeyhtiönä toimiminen on yleensä perusteltua ainakin silloin, kun toiminnassa tarvitaan investointeja, kuten koneita ja laitteita, toimitiloja tai ulkoista henkilökuntaa. Toimintaan voi myös liittyä erityisiä riskejä, joiden vuoksi toiminta osakeyhtiönä on turvatumpaa. (Kukkonen & Walden 2011, 35.)

Osakeyhtiömuodon avulla yrittäjä voi rajoittaa henkilökohtaista riskiään yrityksen toiminnasta, mutta merkittävät sitoumukset voivat silti vaatia yrittäjältä henkilökohtaisia takauksia tai vakuuksia. Osakeyhtiömuoto ei siis täysin suojaa menettämiskiltä. (Leppiniemi 2008, 204.)

9.2 Verotuksellinen näkökulma

Osakeyhtiö on itsenäinen ja erillinen verovelvollinen. Se on verotuksellisesti sitä houkuttelevampi, mitä suuremmaksi toiminta kasvaa ja mitä tuloksellisempaa se on. Osakeyhtiön verotukseen kohdistuu osittainen kahdenkertainen verotus, joten tulojen jäädessä vähäisiksi toiminta muussa yritysmuodossa on usein verotuksellisesti edullisempaa. (Leppiniemi 2008, 204-206.) Tulotason kasvaessa nykyinen osakeyhtiön 26 prosentin verokanta ja hallituksen esityksessä oleva 24,5 prosentin verokanta ovat erittäin houkuttelevia.

Verolaskelmien perusteella toimeksiantaja yritystä ei kannata vielä muuttaa osakeyhtiöksi. Yritys joutuisi maksamaan enemmän veroja osakeyhtiönä kuin toiminimenä. Lisäksi yritysmuodon muutoksessa tulee huomioida mahdollinen varainsiirtovero esimerkiksi kiinteistön kohdalla. Varainsiirtovero kiinteistöstä on 4 % kauppahinnasta ja arvopapereiden osalta 1,6 %.

10 JOHTOPÄÄTÖKSET JA YHTEENVETO

Opinnäytetyön tarkoituksena oli tarkastella toiminimeä ja osakeyhtiötä sekä vertailla näitä kahta yritysmuotoa. Lisäksi työn avulla haluttiin selvittää, minkälaisia seurauksia yritysmuodon muuttamisesta johtuisi. Tavoitteena oli tuoda esille osakeyhtiön hyötyjä, mutta toisaalta myös haittoja. Opinnäytetyössä yritysmuodon muutosta on tarkasteltu käytännön näkökulmasta, ja esimerkiksi tarvittavat asiakirjat on selvitetty valmiiksi toimeksiantajalle.

Yritysmuodon muutos vaatii monien seikkojen huomioimista ja huolellista suunnittelua. Muutokseen kannattaa lisäksi valmistautua ajoissa. Oikein toteutettuna yksityisliike voidaan muuttaa osakeyhtiöksi ilman erityisiä veroseuraamuksia. Muutos toiminimestä osakeyhtiöksi vaatii jatkuvuuden ja identtisyyden säilymistä.

Yritysmuodon muutos toiminimestä osakeyhtiöksi tarkoittaa yhtiöoikeudellisesti uuden osakeyhtiön perustamista. Vanha toiminimi lopetetaan, ja varat sekä velat siirretään samoista arvoista apporttina uuteen osakeyhtiöön. Tuloverolaki edellyttää jatkuvuutta ja identtisyyttä, joten liikkeenharjoittajan tulee merkitä kaikki uuden osakeyhtiön osakkeet. Mikäli halutaan ottaa mukaan muita osakkaita, toiminimi tulee muuttaa ensin henkilöyhtiöksi, ja vasta sitten osakeyhtiöksi. Osakkaita voi tulla osakeyhtiöön mukaan myös suunnatulla osakeannilla.

Toiminimi on yritysmuotona yksinkertainen ja varsinkin aloittaville yrittäjille sopiva. Toimeksiantajayritys on toiminut vasta hieman yli viiden vuoden ajan. Yritysmuodon muuttaminen osakeyhtiöksi ei ole tällä hetkellä kannattavaa ainakaan verotuksellisesta näkökulmasta tarkasteltuna. Lisäksi itse muutoksesta aiheutuisi ylimääräisiä kustannuksia esimerkiksi kaupparekisterimaksujen vuoksi. Näiden seikkojen valossa yritysmuodon muutos ei ole vielä ajankohtaista case-yrityksessä.

Toimeksiantajan liiketoiminnan tulos on muutamassa vuodessa kasvanut melko hyvin. Mikäli kasvuvauhti on samanlainen lähitulevaisuudessa, yritysmuodon muutosta kannattaa harkita uudestaan. Lisäksi hallitusohjelmaan kirjatut veromuutokset saattavat keventää verotusta osakeyhtiönä. Osakeyhtiössä on monia hyviä ominaisuuksia, joiden vuoksi yritysmuodon muutos saattaa olla kannattavampaa lähitulevaisuudessa.

LÄHTEET

Ahola, K. 2011. Verotuksen ajankohtaiskatsaus – sudenkuoppia verotuksen näkökulmasta. Tili- ja veropäivät 2011. Pretax Oy.

Elinkeinoverolaki. 1968. L 24.6.1968/360 muutoksineen.

ELY-keskuksen www-sivut. 2011. Viitattu 19.9.2011. <http://www.ely-keskus.fi/FI/ELYKESKUKSET/Sivut/default.aspx>

Finlex:n www-sivut. Viitattu 13.10.2011.
[http://www.finlex.fi/fi/oikeus/kho/vuosikirjat/2007/200702424?search\[type\]=pika&search\[pika\]=kho%20peitelty%20osinko](http://www.finlex.fi/fi/oikeus/kho/vuosikirjat/2007/200702424?search[type]=pika&search[pika]=kho%20peitelty%20osinko)

Hallituksen esitys 2011. HE 130/2011 vp. Viitattu 12.12.2011.
<http://www.finlex.fi/fi/esitykset/he/2011/20110130.pdf>

Hallitusohjelma. 2011. Pääministeri Jyrki Kataisen hallituksen ohjelma. Valtioneuvoston kanslia. Viitattu 13.9.2011.
<http://www.vn.fi/hallitus/hallitusohjelma/pdf332889/fi.pdf>

Helsingin Sanomat 2011. Hallitus pääsi sopuun budjetista. Helsingin Sanomat 14.9.2011. Viitattu 15.9.2011.
<http://www.hs.fi/politiikka/artikkeli/Hallitus+p%C3%A4%C3%A4si+sopuun+budjetista/1135269348387>

Hertsi, A. Veronkiristys ajaa henkilöyhtiötä osakeyhtiöiksi. Kauppalehti 26.8.2011. Viitattu 15.9.2011.
<http://www.kauppalehti.fi/5/i/yritykset/yritysuutiset/?oid=20110889051>

Honkamäki, T. & Pennanen, M. 2010. Yritysjärjestelyjen käsikirja – kirjanpito, verotus ja yhtiöoikeus. Helsinki: WSOYpro.

Immonen, R. 2006. Yritysjärjestelyt. Helsinki: Talentum

Järvenoja, M. 2007. Yritysjärjestelyjen verotus. Helsinki: WSOYpro.

Kukkonen, M. 2010. Pienosakeyhtiön ja sen osakkaan tuloverotus. Helsinki: Talentum.

Kukkonen, M. & Walden, R. 2011. Pk-yrityksen verosuunnittelu. Helsinki: WSOYpro.

Koponen, J. 2010. Yrittäjän verokäsikirja. Helsinki: Verotieto Oy

Korkeimman hallinto-oikeuden www-sivut. Viitattu 13.10.2011.
<http://www.kho.fi/paatokset/17759.htm>

Korpela, V. Luvassa veronkiristystä. Taloustaito 7/2011.

- Koskinen, I., Alasuutari, P. & Peltonen, T. 2005 Laadulliset menetelmät kauppatieteissä. Tampere: Vastapaino
- Lakari, T. 2009. Yritystoiminnan lopettaminen ja sukupolvenvaihdos. Helsinki: Verotieto Oy
- Leppiniemi, J. 2008. Osakeyhtiö – varteenotettava vaihtoehto. Porvoo: Tietosykli Oy.
- Leppiniemi, J. 2011. Yritysrahoitus. Helsinki: WSOYpro. Saatavissa: <http://www.wsoypro.fi.lillukka.samk.fi/wsoypro.aspx?prevpos=yr111.0&page=selain&ts=yo&pos=yr111.2613&offset=0.228>
- Osakeyhtiölaki. 2006. L 21.7.2006/624 muutoksineen.
- Patentti- ja rekisterihallitus. 2011a. Osuuskunnan perustamisilmoitus. Viitattu 8.9.2011. <http://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/muutyrittysmuodot/osuuskunta/perustaminen.html>
- Patentti- ja rekisterihallitus. 2011b. Yksityisen elinkeinonharjoittajan muutosilmoitus. Viitattu 5.7.2011. <http://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/yeh/muutokset.html>
- Patentti- ja rekisterihallitus. 2011c. Osakeyhtiön perustamisilmoitus. Viitattu 24.5.2011. <http://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/osakeyhtio/perustaminen.html>
- Patentti- ja rekisterihallitus. 2011d. Kaupparekisterin käsittelymaksuhinnasto. Viitattu 3.7.2011. <http://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/hinnasto.html#maksuohje>
- Patentti- ja rekisterihallitus. 2011e. Apportti. Viitattu 3.7.2011. <http://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/osakeyhtio/perustaminen/apporttiehto.html>
- Patentti- ja rekisterihallitus. 2011f. Käsittelyaikaennuste. Viitattu 19.9.2011. <http://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/kasittelyajat.html>
- Patentti- ja rekisterihallitus. 2011g. Osakkeet. Viitattu 17.11.2011. <http://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/osakeyhtio/muutokset/osakkeet.html>
- Suojanen, K., Savolainen, H & Vanhanen, P. 2008. Opi oikeutta. Helsinki: KS-Kustannus Oy.
- Suomen Yrittäjät 2008a. Osuuskunnan perustaminen. Viitattu 7.10.2011. <http://www.yrittajat.fi/minustakoyrittaja/perustamistoimet/osuuskunta/>
- Suomen Yrittäjät. 2008b. Osakeyhtiön perustamistoimet ja yhtiömuodon sääntely. Viitattu 9.8.2011. <http://www.yrittajat.fi/minustakoyrittaja/perustamistoimet/osakeyhtio/>
- Suomen Yrittäjät. 2009a. Avoin yhtiö – Yrittysmuodot ja liiketoiminta - Yritystoiminnan ABC. Viitattu 8.9.2011. http://www.yrittajat.fi/fi-FI/yritystoiminnanabc/yritysmuodot_ja_liiketoiminta/avoin_yhtio/

- Suomen Yrittäjät. 2009b. Kommandiitti-yhtiö – Yritysmuodot ja liiketoiminta - Yritystoiminnan ABC. Viitattu 8.9.2011. http://www.yrittajat.fi/fi-FI/yritystoiminnanabc/yritysmuodot_ja_liiketoiminta/kommandiitti-yhtiö/
- Taloussanomat. 2002. Tappiollinen tilikausi. Viitattu 8.10.2011. <http://www.taloussanomat.fi/arkisto/2002/08/27/tappiollinen-tilikausi/200227504/12>
- Tilisanomat. 2011a. Yhtiömuodon muutokset. Viitattu 1.11.2011. <http://www.tilisanomat.fi/lehti/printview.php?catid=14&artid=496>
- Tilisanomat. 2011b. Hallituksen verolinjausten vaikutus yrittäjän verosuunnitteluun. Viitattu 1.11.2011. <http://www.tilisanomat.fi/content/hallituksen-verolinjausten-vaikutus-yrityks%C3%A4n-verosuunnitteluun>
- Tomperi, S. 2007a. Käytännön kirjanpito. Helsinki: Edita Prima Oy
- Tomperi, S. 2007b. Yritysverotus ja tilinpäätössuunnittelu. Helsinki: WSOY
- Tuloverolaki. 1992. L 30.12.1992/1535 muutoksineen.
- Ukkola, O & Vilppula, T. 2004. Yrityksen omistus muutoksessa. Helsinki: Edita.
- Uuden yrittäjän vero-opas. 2007. Verohallituksen julkaisu 49.07. Viitattu 24.5.2011. <http://www.vero.fi/nc/doc/download.asp?id=1874;711148>
- Verohallinto. 2011a. Tuloverotus – liikkeen- tai ammatinharjoittaja. Viitattu 17.7.2011. http://www.vero.fi/fi-FI/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Liikkeen_ja_ammattinharjoittaja/Tuloverotus
- Verohallinto. 2011b. Tuloverotus – osakeyhtiö ja osuuskunta. Viitattu 19.7.2011. http://www.vero.fi/fi-FI/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Osakeyhtio_ja_osuuskunta/Tuloverotus
- Verohallinto. 2011c. Ilmoittautuminen rekistereihin – osakeyhtiö ja osuuskunta. Viitattu 25.7.2011. http://www.vero.fi/fi-FI/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Osakeyhtio_ja_osuuskunta/Yrityksen_perustaminen/Ilmoittautuminen_rekistereihin__osakeyhtio%289844%29
- Verohallinto. 2011d. Toimintamuodon muutos osakeyhtiöksi. Viitattu 12.7.2011. http://www.vero.fi/fi-FI/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Liikkeen_ja_ammattinharjoittaja/Muutokset_yrityksen_toiminnassa/Toimintamuodon_muutos_osakeyhtioksi%2810202%29
- Verohallinto. 2011e. Varainsiirtoveron maksaminen. Viitattu 5.10.2011. http://www.vero.fi/fi-FI/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Osakeyhtio_ja_osuuskunta/Verojen_maksaminen/Varainsiirtoveron_maksaminen%289242%29
- Verohallinto. 2011f. Ennakkotieto-, ennakkoratkaisu- ja poikkeuslupahakemus. Viitattu 19.9.2011. http://www.vero.fi/fi-FI/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Liikkeen_ja_ammattinharjoittaja/Ennakkotieto_ennakkoratkaisu_ja_poikkeuslupahakemus

Veronmaksajat. 2011. Veroprosentit. Viitattu 31.10.2011.
<http://www.veronmaksajat.fi/omatveroasiat/veroprosentit>

Yritys-Suomen www-sivut. 2011. Viitattu 19.9.2011. <http://www.yrityssuomi.fi>

Viranomaisen merkintöjä									

MUUTOS- JA LOPETTAMISILMOITUS
 Yksityinen elinkeinonharjoittaja

Y6

Lomakkeella voitte ilmoittaa muutoksen tai lopettamisen kaupparekisteriin, arvonlisäverovelvollisten rekisteriin, ennakkoperintärekisteriin, työnantajarekisteriin ja vakuutusmaksuverovelvollisuuteen.

Lähetätkää lomake osoitteella: PRH - VEROHALLINTO, Yritystietojärjestelmä, PL 2000, 00231 HELSINKI

Perustiedot (Täytettävä aina)		
YRITYS- JA YHTEISÖTUNNUS	Toiminimi	
-		
Elinkeinoharjoittajan täydellinen nimi		Henkilötunnus
Elinkeinoharjoittaja ilmoittaa muutoksen yhteystietoihin tai muutoksen seuraaviin rekistereihin: (Muutosten ilmoittaminen Verohallinnon rekistereihin on maksutonta.)		
☐ yain yhteystiedot muuttuvat (maksuton)	☐ arvonlisäverovelvollisten rekisteriin	☐ työnantajarekisteriin
☐ kaupparekisteriin (mukaan kuitti käsittelymaksusta)	☐ ennakkoperintärekisteriin	☐ Verohallinnon vakuutusmaksu- verovelvollisten rekisteriin
☐ Verohallinnon asiakasrekisteriin		
Elinkeino toiminnan lopettamisilmoitus kaupparekisteriin		
☐ Elinkeinoharjoittaja poistetaan kaupparekisteristä		
Elinkeinoharjoittajan keskeyttämis- / lopettamisilmoitus Verohallintoon		
Elinkeino toiminta keskeytetään		
☐ määräajaksi	/ 20 - / 20	☐ toistaiseksi alkaen, pvm
Elinkeinoharjoittaja ilmoittaa lopettamisen seuraaviin rekistereihin		
☐ arvonlisäverovelvollisten rekisteriin	☐ ennakkoperintärekisteriin	☐ työnantajarekisteriin
☐ vakuutusmaksuverovelvollisten rekisteriin		
TÄYTTÄKÄÄ AINOASTAAN MUUTTUNEET TIEDOT		
Uusi toiminimi	Uusi kotipaikka (Kunta, josta toimintaa johdetaan)	
Muut mahdolliset toiminimet		
Uudet rinnakaistoiminimet (Toiminimen vieraskieliset käännökset)		
Uusi aputoiminimi	Aputoiminimellä harjoitettava toimialan osa	
Uusi aputoiminimi	Aputoiminimellä harjoitettava toimialan osa	
Yrityksen yhteystiedot (Yleiseen käyttöön tarkoitetut yhteystiedot, jotka ovat julkisia)		
Yrityksen uusi postiosoite (katu/tie, talon nro, porras, huoneiston nro tai postilokero)	Postinumero	Postitoimipaikka
Yrityksen uusi käyntiosoite (katu/tie, talon nro, porras, huoneiston nro)	Postinumero	Postitoimipaikka
Uusi puhelin	Uusi matkapuhelin	Uusi faksi
Uusi sähköposti	Uusi kotisivun www-osoite	
Seuraavat yhteystiedot poistetaan		
Tilikausi (Ei rekisteröidä kaupparekisteriin.)		
Kuluva poikkeava tilikausi (pv.kk.vvvv - pv.kk.vvvv)	Uusi normaali tilikausi (pv.kk - pv.kk)	

Y6

TÄYTTÄKÄÄ AINOASTAAN MUUTTUNEET TIEDOT

Yritys on perustettu yritysmuodon muutoksen seurauksena (Katsokaa täyttöohje)	
Edeltäjän täydellinen nimi tai toiminimi	Yritys- ja yhteisötunnus tai henkilötunnus

Kaupparekisteriin ilmoitettava uusi toimiala (Ilmoitakaa yrityksen toimiala kokonaisuudessaan)

Verohallintoon ilmoitettava uusi päätoimiala

Verohallinnolle tästä ilmoituksesta lisätietoja antava henkilö ja/tai yritys esim. tilitoimisto		
Nimi	Yritys- ja yhteisötunnus	
Postiosoite	Postinumero	Postitoimipaikka
Puhelin	Matkapuhelin	
Faksi	Sähköposti	

Kaupparekisterille tästä ilmoituksesta lisätietoja antava henkilö ja/tai yritys (asiamies)		
Yrityksen nimi	Henkilön nimi	
Postiosoite	Postinumero	Postitoimipaikka
Puhelin	Matkapuhelin	
Faksi	Sähköposti	

Kirjanpitoaineiston säilyttäjä toiminnan lopettamisen jälkeen		
Nimi		
Postiosoite	Postinumero	Postitoimipaikka

Lisätietoja

Täyttäkää myös lomakkeen sivut 3-4, jos olette ilmoittanut muutoksen tai lopettamisen sivulla 1 arvonlisäverovelvollisten rekisteriin, ennakkoperintärekisteriin, työnantajarekisteriin tai vakuutusmaksuverovelvolliseksi.

Päiväys ja allekirjoitus		
Päiväys	Allekirjoitus ja nimen selvitys	Puhelin

Henkilötietolain 24 §:n mukainen informaatio lomakkeeseen liittyvistä rekistereistä on saatavissa Internetistä osoitteesta www.ytj.fi sekä Patentti- ja rekisterihallituksesta ja Verohallinnosta.

Y6

Verohallintoon ilmoitettava postiosoite		
Merkitkää rasti ruutuun, jos postiosoite on sama kuin sivulla 1 ilmoitettu yleiseen käyttöön tarkoitettu osoitetieto.		
☐ Muussa tapauksessa täyttäkää alla olevalle riville osoitetiedot.		
Postiosoite	Postinumero	Postitoimipaikka

Arvonlisäverovelvolliseksi ilmoittautuminen		
☐ Ilmoittautuu arvonlisäverovelvolliseksi	☐ Ilmoittautuu arvonlisäverovelvolliseksi ostoista tai omasta käytöstä	
☐ alkaen, pvm	☐ alkaen, pvm	
Ulkomainen elinkeinonharjoittaja ilmoittautuu arvonlisäverovelvolliseksi		
☐ alkaen, pvm	☐ vain ilmoituksenantovelvolliseksi	☐ alkaen, pvm
☐ Harjoittaa ainoastaan alkutuotantoa ja/tai tekemiensä taide-esineiden myyntiä (ALV 79 c §)		

Arvonlisäverovelvolliseksi hakeutuminen		
Kiinteistön käyttöoikeuden luovuttaja (AVL 12 ja 30 §)	Vähäisen liiketoiminnan harjoittaja tai vaikeavammainen yrittäjä (AVL 12.1 §)	
☐ alkaen, pvm	☐ alkaen, pvm	
Ulkomaalainen elinkeinonharjoittaja (AVL 12.2 §)	Ulkomainen kaukomyynti (AVL 63 a §)	Yhteisöhenkijä (AVL 26 f §)
☐ alkaen, pvm	☐ alkaen, pvm	☐
Alkutuottaja ja/tai taide-esineiden tekijä hakeutuu arvonlisäverovelvolliseksi		(pv.kk.vvvv - pv.kk.vvvv)
☐ alkaen, pvm		
Tilikauden liikevaihto (AVL 3 §)		
euroa		

Ei katso olevansa arvonlisäverovelvollinen, perustelut		
☐ Vähäinen toiminta ALV 3 §	☐ Rahoituspalvelut ALV 41 §	☐ Yleishyödyllisen yhteisön / uskonnollisen yhdistyksen arvonlisäveroton toiminta ALV 4-5 §
☐ Terveys- ja sairaanhoitopalvelut ALV 34 §	☐ Vakuutuspalvelut ALV 44 §	☐ Muu veroton toiminta, mikä?
☐ Sosiaalihuoltopalvelut ALV 37 §	☐ Esiintymispalkkiot tai tekijänoikeuskorvaukset ALV 45 §	
☐ Koulutuspalvelut ALV 39 §	☐ Kiinteistöluovutukset ALV 27 §	

Kirjanpidon muoto	
☐ yhdenkertainen kirjanpito	☐ kahdenkertainen kirjanpito

Arvonlisäverovelvollisuuden lopettaminen		
Lopettaa arvonlisäverollisen toiminnan		
☐ Liiketoiminta loppunut, pvm	☐ Alkutuotanto ja/tai kuvataide-toiminta loppunut, pvm	☐ Arvonlisäverovelvollisuus päättyneet, koska liiketoiminta on vähäinen
Hakeutuminen päättyy		
☐ Vähäinen liiketoiminta, pvm	☐ Alkutuottajan ja/tai taide-esineiden tekijän vähäinen liiketoiminta, pvm	☐ Kiinteistön käyttöoikeuden luovuttaja, pvm
☐ Yhteisöhenkijä, pvm	☐ Ulkomaal. elinkeinotoiminnan harjoittaja, pvm	☐ Ulkomaalainen kaukomyyjä, pvm
Toiminnan viimeiseltä kalenterikuukaudelta verovelvollisen haltuun jääneistä tavaroista ja palveluista suoritettavan veron määrä euroina (myös sentit)		Verovelvollisen veloittamatta tai kertymättä olleista myyntihinnoista lopettamiskuukaudelta suoritettavan veron määrä euroina (myös sentit)
Onko vero ilmoitettu lopettamiskuukaudelta annetussa kausiveroilmoituksessa?		
☐ kyllä	☐ ei	☐ Haltuun ei jäänyt tavaroita
		☐ Ei jäänyt veloittamatonta tai kertymätöntä myyntiä

Tiedot liiketoiminnan jatkajasta (esim. yrityksen ostaja, konkurssipesä)		
Onko liikeomaisuus myyty liiketoiminnan jatkajalle?		
☐ kyllä ☐ ei		
Jatkajan täydellinen nimi tai toiminimi		Yritys- ja yhteisötunnus tai henkilötunnus
Postiosoite	Postinumero	Postitoimipaikka

Y6

Osoitetiedot toiminnan lopettamisen jälkeen		
Postiosoite toiminnan lopettamisen jälkeen	Postinumero	Postitoimipaikka
Puhelin	Ulkomaan postiosoite ja valtio	

Palkanmaksun muutosta koskevat tiedot		
Ilmoittautuu säännöllisesti palkkoja maksavaksi työnantajaksi	Ilmoittautuu merityötuloa maksavaksi työnantajaksi	
☐	alkaen, pvm	☐ alkaen, pvm

Palkanmaksun lopettaminen		
Lopettaa säännöllisesti palkkoja maksavana työnantajana	Lopettaa merityötuloa maksavana työnantajana	
☐ Viimeinen palkanmaksupäivä	☐ Viimeinen palkanmaksupäivä	

Ennakkoperintärekisterin muutos/lopettaminen		
Hakeutuu ennakkoperintärekisteriin (EPL 25 §)	Lopettaa ennakkoperintärekisteröitynä	
☐	alkaen, pvm	☐ alkaen, pvm

Ennakkoveron määrittämisestä koskevat tiedot		
Ensimmäisen tilikauden arvioitu liikevaihto		
euroa		
Ensimmäisen tilikauden arvioitu verotettava tulo		
euroa		
Elinkeinoharjoittajan muut tulot kalenterivuonna (Jos maksajia on useita, täyttäkää erillinen ennakkoveron hakemuslomake.)		
euroa		

Ennakkovero toimintaa lopetettaessa		
☐	Elinkeinoharjoittaja hakee ennakkoveron poistamista	
☐	Elinkeinoharjoittaja hakee ennakkoveron alentamista	
Viimeisen tilikauden tilinpäätös tai muu laskelma on aina liitettävä mukaan.		

Vakuutusmaksuverovelvollisuuden muutos/lopettaminen		
Ilmoittautuu vakuutusmaksuverovelvolliseksi	Lopettaa vakuutusmaksuverovelvollisena	
☐	alkaen, pvm	☐ alkaen, pvm

Lisätietoja		

Viranomaisen merkintöjä									
					/				

PERUSTAMISILMOITUS
Osakeyhtiö, osuuskunta, säästöpankki,
säätiö, yhdistys ja muu yhteisö

Y1

Lomakkeella voitte ilmoittautua tai hakeutua kaupparekisteriin, säätiörekisteriin, arvonlisäverovelvollisten rekisteriin, ennakkoperintärekisteriin, työnantajarekisteriin ja vakuutusmaksuverovelvolliseksi. Ilmoittakaa tällä lomakkeella myös ennakon määräämistä koskevat tiedot. Lähettäkää lomake osoitteella: PRH - VEROHALLINTO, Yritystietojärjestelmä, PL 2000, 00231 HELSINKI

Yrityksen tai yhteisön nimi	
Toiminimi	Yrityksen kieli ☐ suomi ☐ ruotsi
2. Nimivaihtoehto	3. Nimivaihtoehto

Kotipaikka (kunta)

Muut mahdolliset toiminimet (Täyttäkää tarvittaessa)	
Rinnakkaistoiminimet (Toiminimen vieraskieliset käännökset)	
Aputoiminimi	Aputoiminimellä harjoitettava toimialan osa
Aputoiminimi	Aputoiminimellä harjoitettava toimialan osa

Yhteystiedot		
Postiosoite (katu/tie, talon nro, porras, huoneiston nro tai postilokero)	Postinumero	Postitoimipaikka
Käyntiosoite (katu/tie, talon nro, porras, huoneiston nro)	Postinumero	Postitoimipaikka
Puhelin	Matkapuhelin	Faksi
Sähköposti	Kotisivun www-osoite	

Yritys ilmoittautuu seuraaviin rekistereihin:		
☐ kaupparekisteriin (mukaan kuitti käsittelymaksusta)	☐ arvonlisäverovelvollisten rekisteriin	☐ työnantajarekisteriin
☐ säätiörekisteriin	☐ ennakkoperintärekisteriin	☐ Verohallinnon vakuutusmaksu- verovelvollisten rekisteriin

Yritysmuoto (Käyttäkää myös yritysmuotokohtaista liitelomaketta. Luettelo lomakkeen sivulla 2)		
☐ Asunto-osakeyhtiö	☐ Osuuskunta	☐ Yhdistys
☐ Julkinen osakeyhtiö	☐ Säätiö	☐ Muu, mikä? _____
☐ Osakeyhtiö (=yksityinen osakeyhtiö)	☐ Ulkomaisen elinkeinonharjoittajan sivuliike	

Tilikausi	
Tilikausi (pv.kk - pv.kk)	Ensimmäisen tilikauden päättymispäivä (pv.kk.vvvv)

Y1

Yritys on perustettu yritysmuodon muutoksen seurauksena (Katsokaa täyttöohje)	
Edeltäjän täydellinen nimi tai toiminimi	Yritys- ja yhteisötunnus tai henkilötunnus

Toiminta aloitetaan myöhemmin (Ei vaikuta kaupparekisterin rekisteröintiin, katsokaa täyttöohje.)	
☐	alkaen, pvm

Verohallinnolle tästä ilmoituksesta lisätietoja antava henkilö ja/tai yritys esim. tiltoimisto		
Nimi		Yritys- ja yhteisötunnus
Postiosoite	Postinumero	Postitoimipaikka
Puhelin	Matkapuhelin	
Faksi	Sähköposti	

Kauppa- tai säätiörekisterille tästä ilmoituksesta lisätietoja antava henkilö ja/tai yritys (asiamies)		
Yrityksen nimi	Henkilön nimi	
Postiosoite	Postinumero	Postitoimipaikka
Puhelin	Matkapuhelin	
Faksi	Sähköposti	

Lisätietoja

YRITYSMUOTOKOHTAISET LIITELOMAKKEET (Täyttäkää yksi seuraavista lomakkeista.)

☐ 1 OSAKEYHTIÖ/JULKINEN OSAKEYHTIÖ	☐ 5 ASUMISOIKEUSYHDISTYS/ASUKASHALLINTOALUE/
EUROOPPALAINEN TALOUDELLINEN ETUYHTYMÄ/
MUUALLA REKISTERÖIDYN ETUYHTYMÄN SUOMESSA
OLEVA TOIMIPAikka/HYPOTEEKKIYHDISTYS/
SÄÄSTÖPANKKI/VALTION LIIKELAITOS
☐ 1B ASUNTO-OSAKEYHTIÖ/VAKUUTUSOSAKEYHTIÖ/
JULKINEN VAKUUTUSOSAKEYHTIÖ	☐ 11 SÄÄTIÖ
☐ 2 OSUUSKUNTA/OSUUSPANKKI	☐ 12 YHDISTYS
☐ 3 ULKOMAISEN ELINKEINONHARJOITTAJAN
SIVULIIKE	
☐ 4 KESKINÄINEN VAKUUTUSYHTIÖ/
JULKINEN KESKINÄINEN VAKUUTUSYHTIÖ/
VAKUUTUSYHDISTYS	

Täyttäkää myös lomakkeen sivu 3, jos olette ilmoittautunut sivulla 1 arvonlisäverovelvollisten rekisteriin, ennakkoperintärekisteriin, työnantajarekisteriin tai vakuutusmaksuverovelvolliseksi.

Päiväys ja allekirjoitus		
Päiväys	Allekirjoitus ja nimen selvennys	Puhelin

Henkilötietolain 24 §:n mukainen informaatio lomakkeeseen liittyvistä rekistereistä on saatavissa Internetistä osoitteesta www.ytj.fi sekä Patentti- ja rekisterihallituksesta ja Verohallinnosta.

Verohallintoon ilmoitettava postiosoite		
☐ Merkitkää rasti ruutuun, jos postiosoite on sama kuin sivulla 1 ilmoitettu yleiseen käyttöön tarkoitettu osoitetieto. ☐ Muussa tapauksessa täyttäkää alla olevalle riville osoitetiedot.		
Postiosoite	Postinumero	Postitoimipaikka

Y1

Verohallintoon ilmoitettava päätoimiala (Toimiala, jota yritys harjoittaa päätoimenaan.)

Arvonlisäverovelvolliseksi ilmoittautuminen	
Ilmoittautuu arvonlisäverovelvolliseksi	Ilmoittautuu arvonlisäverovelvolliseksi ostoista tai omasta käytöstä
☐ alkaen, pvm	☐ alkaen, pvm
Ulkomainen elinkeinonharjoittaja ilmoittautuu arvonlisäverovelvolliseksi	vain ilmoituksenantovelvolliseksi
☐ alkaen, pvm	☐ alkaen, pvm
☐ Harjoittaa ainoastaan alkutuotantoa	

Arvonlisäverovelvolliseksi hakeutuminen		
Kiinteistön käyttöoikeuden luovuttaja (AVL 12 ja 30 §)	Vähäisen liiketoiminnan harjoittaja, yleishyödyllinen yhteisö tai uskonnollinen yhdyskunta (AVL 12.1 §)	
☐ alkaen, pvm	☐ alkaen, pvm	
Ulkomaalainen elinkeinonharjoittaja (AVL 12.2 §)	Ulkomainen kaukomyynti (AVL 63 a §)	Yhteisöohankkija (AVL 26 f §)
☐ alkaen, pvm	☐ alkaen, pvm	☐ (pv.kk.vvvv - pv.kk.vvvv)
Alkutuottaja hakeutuu arvonlisäverovelvolliseksi		
☐ alkaen, pvm		
Tilikauden liikevaihto (AVL 3 §)	euroa	

Ei katso olevansa arvonlisäverovelvollinen, perustelut		
☐ Vähäinen toiminta ALV 3 §	☐ Rahoituspalvelut ALV 41 §	☐ Yleishyödyllisen yhteisön / uskonnollisen yhdyskunnan arvonlisäveroton toiminta ALV 4-5 § ☐ Muu veroton toiminta, mikä?
☐ Terveysten- ja sairaanhoitopalvelut ALV 34 §	☐ Vakuutuspalvelut ALV 44 §	
☐ Sosiaalihuoltopalvelut ALV 37 §	☐ Esiintymispalkkiot tai tekijänoikeuskorvaukset ALV 45 §	
☐ Koulutuspalvelut ALV 39 §	☐ Kiinteistönluovutukset ALV 27 §	

Vakuutusmaksuverovelvollisuutta koskevat tiedot
Ilmoittautuu vakuutusmaksuverovelvolliseksi
☐ alkaen, pvm

Tilinumero	
IBAN	BIC

Palkanmaksua koskevat tiedot	
Ilmoittautuu säännöllisesti palkkoja maksavaksi työnantajaksi	Ilmoittautuu merityötuloa maksavaksi työnantajaksi
☐ alkaen, pvm	☐ alkaen, pvm

Oma-aloitteisten verojen ilmoitus- ja maksujaksoa koskevat tiedot (Täyttäkää tämä kohta vain, jos toiminnan aloittamisvuoden liikevaihto on enintään 50 000 euroa ja haluatte päästä pidennettyyn ilmoitus- ja maksujaksoon.)	
Kuluvan kalenterivuoden liikevaihto (Liikevaihtoon luetaan kaikki yrityksen Suomessa ja ulkomailla tapahtuvat myynnit.) euroa	
Haluttu ilmoitus- ja maksujakson pituus (Täyttäkää tämä kohta vain silloin, kun haluatte lyhyemmän ilmoitus- ja maksujakson kuin mihin liikevaihtonne oikeuttaisi, kts. täyttöopas.)	
☐ 1 kk	☐ 1/4 vuosi

PATENTTI- JA REKISTERIHALLITUS
Kaupparekisteri

PERUSTAMISILMOITUS
Liite lomakkeeseen Y1

1

Osakeyhtiö / julkinen osakeyhtiö

TOIMINIMI		
PERUSTAMISSOPIMUKSEN PÄIVÄMÄÄRÄ		
OSAKEPÄÄOMA JA OSAKKEET		
Osakepääoman määrä	Osakkeiden lukumäärä	Osakkeen nimellisarvo (jos on)
Muuta osakkeisiin liittyvää ilmoitettavaa (täytä tarvittaessa, ks. ohje)		
HALLITUKSEN JA TOIMITUSJOHTAJAN VAKUUTUS		
Allekirjoittaneet yhtiön hallituksen kaikki jäsenet ja toimitusjohtaja vakuuttavat, että perustamisessa on noudatettu osakeyhtiölain säännöksiä.		
Päiväys		
Hallituksen kaikkien jäsenten sekä toimitusjohtajan allekirjoitukset nimenselvennyksin		
TILINTARKASTAJAN TODISTUS OSAKKEIDEN MAKSAMISESTA		
Allekirjoittaneet yhtiön tilintarkastajat todistavat, että osakeyhtiölain säännöksiä osakkeiden maksamisesta on noudatettu.		
Päiväys		
Tilintarkastajien allekirjoitukset nimenselvennyksin		

Liitelomake 1, sivu 1 (3)

LIITE 3(2)

HALLITUS			
Nimi	Henkilötunnus	Kansalaisuus	☐ puheenjohtaja ☐ jäsen
Postiosoite (ei täytetä, jos henkilöllä on suomalainen henkilötunnus)		Postinumero	Postitoimipaikka
Nimi	Henkilötunnus	Kansalaisuus	☐ jäsen ☐ varajäsen
Postiosoite (ei täytetä, jos henkilöllä on suomalainen henkilötunnus)		Postinumero	Postitoimipaikka
Nimi	Henkilötunnus	Kansalaisuus	☐ jäsen ☐ varajäsen
Postiosoite (ei täytetä, jos henkilöllä on suomalainen henkilötunnus)		Postinumero	Postitoimipaikka
Nimi	Henkilötunnus	Kansalaisuus	☐ jäsen ☐ varajäsen
Postiosoite (ei täytetä, jos henkilöllä on suomalainen henkilötunnus)		Postinumero	Postitoimipaikka
Nimi	Henkilötunnus	Kansalaisuus	☐ jäsen ☐ varajäsen
Postiosoite (ei täytetä, jos henkilöllä on suomalainen henkilötunnus)		Postinumero	Postitoimipaikka
Nimi	Henkilötunnus	Kansalaisuus	☐ jäsen ☐ varajäsen
Postiosoite (ei täytetä, jos henkilöllä on suomalainen henkilötunnus)		Postinumero	Postitoimipaikka

TILINTARKASTAJAT			
☐ Tilintarkastaja	☐ Varatilintarkastaja	☐ KHT	☐ HTM
Nimi (henkilö tai yhteisö)		Henkilö- tai yritys- ja yhteisötunnus	
Henkilön postiosoite (ei täytetä, jos henkilöllä on suomalainen henkilötunnus)		Postinumero	Postitoimipaikka
Yhteisön päävastuullinen tilintarkastaja		Henkilötunnus	
Henkilön postiosoite (ei täytetä, jos henkilöllä on suomalainen henkilötunnus)		Postinumero	Postitoimipaikka
☐ Tilintarkastaja	☐ Varatilintarkastaja	☐ KHT	☐ HTM
Nimi (henkilö tai yhteisö)		Henkilö- tai yritys- ja yhteisötunnus	
Henkilön postiosoite (ei täytetä, jos henkilöllä on suomalainen henkilötunnus)		Postinumero	Postitoimipaikka
Yhteisön päävastuullinen tilintarkastaja		Henkilötunnus	
Henkilön postiosoite (ei täytetä, jos henkilöllä on suomalainen henkilötunnus)		Postinumero	Postitoimipaikka

TILINTARKASTAJA EI OLE VALITTU	☐
--------------------------------	--------------------------

TOIMITUSJOHTAJA		
Toimitusjohtaja		
Nimi	Henkilötunnus	Kansalaisuus
Postiosoite (ei täytetä, jos henkilöllä on suomalainen henkilötunnus)	Postinumero	Postitoimipaikka
Toimitusjohtajan sijainen		
Nimi	Henkilötunnus	Kansalaisuus
Postiosoite (ei täytetä, jos henkilöllä on suomalainen henkilötunnus)	Postinumero	Postitoimipaikka

YHTIÖN EDUSTAMINEN		
Edustamiseen oikeutetut henkilöt ja prokuristit		
Nimi	Henkilötunnus	☐ oikeutettu ☐ prokuristi
Postiosoite (ei täytetä, jos henkilöllä on suomalainen henkilötunnus)	Postinumero	Postitoimipaikka
Kansalaisuus	Miten yhtiötä edustetaan (yksin / kenen kanssa yhdessä)	
Nimi	Henkilötunnus	☐ oikeutettu ☐ prokuristi
Postiosoite (ei täytetä, jos henkilöllä on suomalainen henkilötunnus)	Postinumero	Postitoimipaikka
Kansalaisuus	Miten yhtiötä edustetaan (yksin / kenen kanssa yhdessä)	
Nimi	Henkilötunnus	☐ oikeutettu ☐ prokuristi
Postiosoite (ei täytetä, jos henkilöllä on suomalainen henkilötunnus)	Postinumero	Postitoimipaikka
Kansalaisuus	Miten yhtiötä edustetaan (yksin / kenen kanssa yhdessä)	
Nimi	Henkilötunnus	☐ oikeutettu ☐ prokuristi
Postiosoite (ei täytetä, jos henkilöllä on suomalainen henkilötunnus)	Postinumero	Postitoimipaikka
Kansalaisuus	Miten yhtiötä edustetaan (yksin / kenen kanssa yhdessä)	
Nimi	Henkilötunnus	☐ oikeutettu ☐ prokuristi
Postiosoite (ei täytetä, jos henkilöllä on suomalainen henkilötunnus)	Postinumero	Postitoimipaikka
Kansalaisuus	Miten yhtiötä edustetaan (yksin / kenen kanssa yhdessä)	

OSAKEYHTIÖN PERUSTAMISSOPIMUS

Tällä perustamissopimuksella perustetaan yksityinen osakeyhtiö, jonka toiminimi on X Oy ja kotipaikka X.

Merkitsemme yhtiön osakkeet seuraavasti:

Täydellinen nimi	Henkilötunnus	Osakkeiden lukumäärä

1. Kustakin osakkeesta on maksettava yhtiölle X euroa.
2. Yhtiön osakkeet on merkittävä viimeistään _____(pp.kk.vvvv).
3. Yhtiön maksettavaksi tulevat perustamiskulut ovat enintään X euroa.

Perustamiskokous

Erillistä perustamiskokousta ei pidetä.

Yhtiöjärjestys

Ehdotus perustettavan yhtiön yhtiöjärjestykseksi on perustamiskirjan liitteenä.

Henkilövalinnat

Hallituksen jäseneksi valittiin X ja varajäseneksi Y.

Hallituksen puheenjohtajaksi valittiin A.

Yhtiön toimitusjohtajaksi valittiin B.

Tilintarkastajaksi valittiin C ja varatilintarkastajaksi D.

Tilikausi

Yhtiön tilikausi on _____ (pp.kk. – pp.kk.)

Allekirjoitukset

Osakkeenomistajien allekirjoitukset	Nimenselvennykset	Päiväys
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

X OY:N YHTIÖJÄRJESTYS

1. Yhtiön toiminimi on X Oy.
2. Yhtiön kotipaikka on X.
3. Yhtiön toimialana on kotitaloustarvikkeiden vähittäiskauppa.
4. Yhtiön osakepääoma on X euroa.
5. Yhtiön osakkeiden nimellisarvo on X euroa.
6. Yhtiöllä on hallitus, johon kuuluu yhdestä kolmeen varsinaista jäsentä ja yksi varajäsen, mikäli hallitukseen valitaan vähemmän kuin kolme varsinaista jäsentä. Hallituksen jäsen valitaan tehtävään toistaiseksi.
7. Yhtiön toiminimen kirjoittaa hallituksen puheenjohtaja yksin tai kaksi hallituksen jäsentä yhdessä.
8. Yhtiöllä on yksi (1) tilintarkastaja ja yksi (1) varatilintarkastaja. Mikäli tilintarkastajaksi valitaan Keskuskauppakamarin tai kauppa-kamarin hyväksymä tilintarkastusyhteisö, ei varatilintarkastajaa tarvitse valita. Tilintarkastaja valitaan tehtävään toistaiseksi.
9. Yhtiön tilikausi on 1.9.–31.8. Ensimmäinen tilikausi päättyy 31.8.2011.
10. Kutsu yhtiökokoukseen on toimitettava osakkeenomistajalle aikaisintaan kaksi (2) kuukautta ja viimeistään yhtä (1) viikkoa ennen kokousta kirjeitse tai muuten kirjallisesti osoitteisiin, jotka osakkeenomistajat ovat yhtiön osakeluetteloon ilmoittaneet taikka kirjallista kuittausta vastaan.
11. Varsinainen yhtiökokous on pidettävä vuosittain hallituksen määräämänä päivänä kuuden (6) kuukauden kuluessa tilikauden päätymisestä.

Varsinaisessa yhtiökokouksessa on päätettävä:

- tilinpäätöksen vahvistamisesta.
- toimenpiteistä, joihin vahvistetun taseen mukainen voitto tai tappio antaa aihetta.
- vastuuvapaudesta hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle.
- tarvittaessa hallituksen ja tilintarkastajan valinnasta.